

SKUPŠTINA HERCEGOVAČKO- NERETVANSKOG KANTONA

77

Na osnovu člana 39. tačke f) Ustava Hercegovačko-neretvanskog kantona („Službene novine HNK“, broj 2/98, 4/00, 7/04 i 6/21), Skupština Hercegovačko-neretvanskog kantona na sjednici održanoj dana 01.02.2023. godine, donijela

ZAKON O ZAŠTITI OD POŽARA I VATROGASTVU U HERCEGOVAČKO-NERETVANSKOM KANTONU

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

(1) Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu u Hercegovačko-neretvanskom kantonu (u daljem tekstu Zakon), uređuju se organizacija i funkcionisanje zaštite od požara i vatrogastva, planiranje i provođenje mjera zaštite od požara, gašenje požara (vatrogasne intervencije), školovanje, stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih lica i vatrogasaca, finansiranje i druga pitanja od značaja za zaštitu od požara i vatrogastvo u Hercegovačko-neretvanskom kantonu (u daljem tekstu: Kanton).

(2) Odredbe ovog Zakona se primjenjuju i na tehnološke eksplozije koje nastaju kao posljedica upotrebe zapaljivih tečnosti, gasova, čvrstih-praškastih hemijskih materija (jedinjenja), te ostalih gorivih materija koje sa vazduhom mogu stvoriti eksplozivno jedinjenje (u daljem tekstu eksplozija).

Član 2.

(Pojmovi)

Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju sljedeća značenja:

1) Sagorijevanje (gorenje) je fizičko-hemijski proces spajanja zapaljive materije i oksidatora, pri čemu se oslobađa toplota, emituje dim i gasovi sagorijevanja popraćeni plamenom ili vidljivom svjetlošću;

2) Vatra je kontrolisano samoodrživo sagorijevanje koje je namjerno izazvano da bi se stvorili korisni efekti, čije je širenje u prostoru i vremenu kontrolisano;

3) Požar je nekontrolisano, samoodrživo sagorijevanje koje se nekontrolisano širi u prostoru i vremenu;

4) Eksplozija je iznenadna ekspanzija gasa koja može proizći iz brze reakcije oksidacije ili raspada, sa ili bez porasta temperature i koja može dovesti do pojave požara;

5) Zapaljive materije su čvrste, tečne i gasovite materije koje se pale pod djelovanjem izvora paljenja;

6) Eksplozivne materije predstavljaju gasovite, tečne i čvrste hemijske materije, jedinjenja ili smjese koje se pod uticajem određenog impulsa razlažu u veoma kratkom vremenskom intervalu, uz oslobođanje velike količine gasova i topotne energije;

7) Opasne materije su one materije koje u svim formama postojanja i svim uslovima korištenja svojim negativnim karakteristikama, kao što su: eksplozivnost, zapaljivost, korozivnost, otrovnost, radioaktivnost i dr., mogu biti uzročnik različitih štetnih dejstava i opasnosti po zdravlje ljudi, oštećenja ili uništenja materijalnih dobara zbog razarajućeg, termičkog ili fiziološkog učinka, te ugrožavanje radne i životne sredine;

8) Požarna opasnost je mogućnost ozljede i / ili oštećenja kao posljedica požara;

9) Požarna otpornost je sposobnost objekta da ispunjava definiranom periodu vremena zahtjeve otpornosti na požar i / ili integriteta i / ili termičke izolacije i / ili druge očekivane zahtjeve pri standardnom ispitivanju otpornosti na vatru;

10) Rizik od požara je proizvod vjerojatnoće pojave požara koja se može očekivati u dатој tehničkoj operaciji ili stanju i posljedice ili obima šteta koje se mogu očekivati u slučaju pojave požara;

11) Požarna sigurnost je sigurnost kojom se vjerojatnoća nastanka požara svodi na minimum;

12) Požarni sektor je zatvoreni prostor koji može biti podijeljen ili odijeljen od susjednih prostora unutar zgrade elementima konstrukcije koji imaju propisanu vatrootpornost;

13) Požarno stepenište je stepenište koje se koristi samo u slučaju opasnosti od požara za evakuaciju ili za gašenje požara;

14) Sigurnosno stepenište je stepenište u objektu odvojeno od unutrašnjih prostorija konstruktivnim elementima otpornosti prema vatri u trajanju od najmanje 60 minuta, oslobođene svih gorivih materija i osigurano od zadimljavanja za vrijeme dok se ne završi evakuacija ljudi i gašenje požara;

15) Evakuacija je organizirano izmještanje ljudi i materijalnih dobara s ugroženog prostora na prostor siguran od požara;

16) Put za evakuaciju je siguran put za samospašavanje ljudi iz objekta do izlaza izvan objekta ili kroz drugi sigurni objekt;

17) Građevina obuhvata stambene i druge zgrade,

Hercegovačko-neretvanskog kantona

objekte i prostore koji su navedeni u članu 14. ovog zakona;

18) Građevine za javnu upotrebu su škole, obdaništa, studentski, đački i starački domovi, bolnice, hoteli, moteli, pansioni, tržni centri, pijace, pozorišta, kino, sportske, koncertne, konferencijske i druge dvorane, stadioni, muzeji, aerodromi, željezničke i autobusne stanice, objekti kulturno-istorijskog naslijeđa i drugi objekti;

19) Mjere zaštite od požara su sve organizacijske, tehnološke i tehničke mjere koje smanjuju rizik od požara i povećavaju požarnu sigurnost;

20) Preventivne mjere zaštite od požara su sve preventivne organizacijske, građevinske i tehničko-tehnološke mjere koje smanjuju mogućnost za nastanak požara, a pri njegovu nastanku omogućavaju sigurnu evakuaciju ljudi i imovine i sprečavaju njegovo širenje;

21) Aktivne (represivne) mjere zaštite od požara su tehničke mjere koje podrazumijevaju primjenu sistema aktivne zaštite od požara;

22) Sistem aktivne zaštite od požara obuhvata instalacije, uređaje i opremu za automatsko otkrivanje, dojavu i gašenje požara, odvođenje dima i topote iz požara, detekciju eksplozivnih gasova, rezervno snabdijevanje električnom energijom i drugo;

23) Oprema, uređaji i druga sredstva za zaštitu od požara su sva sredstva, uređaji i oprema koja se upotrebljavaju za sprječavanje i gašenje požara;

24) Vlasnik imovine je fizičko ili pravno lice, državni organ ili druga institucija sa zaštićenim najširim ovlaštenjem posjedovanja, korištenja i raspolaganja nekom stvari;

25) Korisnik imovine je fizičko ili pravno lice, državni organ ili druga institucija koja na osnovu ugovora koristi imovinu vlasnika s preuzetom obvezom po pitanju zaštite od požara;

26) Odgovorno lice za organizovanje zaštite od požara je:

- vlasnik, odnosno korisnik imovine kada se radi o privatnom vlasništvu,

- rukovodilac organa uprave, upravne organizacije i drugog državnog organa, Kantona, grada i općine (u dalnjem tekstu: kantonalni organi),

- direktor odnosno drugo odgovorno lice u privrednom društvu i drugom pravnom licu (u dalnjem tekstu: pravno lice), određeno opštim aktom pravnog lica;

27) Edukacija je naučno zasnovani, planski i organizovani proces koji se izvodi pod rukovodstvom nastavnika (predavača), uz aktivno učešće polaznika nastave;

28) Akcident je nezgoda (nesreća) namjerno

d
ili nenamjerno izazvana, od čijih posljedica može stradati veći broj ljudi, nastati materijalna šteta, štetne posljedice po okoliš i dr.;

29) Promet zapaljivih, eksplozivnih i drugih opasnih materija i proizvoda podrazumijeva nabavu, distribuciju, smještaj, prodaju i upotrebu u skladištima, priručnimskladištima i trgovinama;

30) Dispozicija građevine obuhvata njenu unutrašnju strukturu;

31) Zaposleno lice podrazumijeva zaposlenike u pravnim licima i drugim institucijama, kao i državne službenike i namještenike u organima državne službe kantona, općine i grada.

II - ZAŠTITA OD POŽARA I VATROGASTVO

Poglavlje I- Opšti principi

Član 3.

(Sistem zaštite i spašavanja)

(1) Zaštita od požara i vatrogastvo čine sastavni dio jedinstvenog sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Kantonu, uređen Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i Zakonom o nadležnostima kantonalnih tijela vlasti u oblasti zaštite ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, a vrši se na način predviđen ovim Zakonom.

(2) Zakon predstavlja jedinstven pravni okvir za vršenje svih poslova zaštite od požara i vatrogastva iz nadležnosti Kantona.

Član 4.

(Javnost rada)

(1) Javnost ima pravo da bude obaviještena o svim pitanjima iz oblasti zaštite od požara i vatrogastvu.

(2) Podaci o stanju zaštite od požara i vatrogastva su javni.

Član 5.

(Popularizacija zaštite od požara i vatrogasne djelatnosti)

(1) U svrhu popularizacije zaštite od požara, vatrogasne djelatnosti i preduzimanja aktivnosti u provođenju preventivnih mjera zaštite od požara, ustanovljava se stalna tradicionalna manifestacija pod nazivom „Mjeseci zaštite od požara“, a organizuju je i provode vatrogasne jedinice, vatrogasna društva, vatrogasni savezi, Uprava za civilnu zaštitu i vatrogastvo HNK (u daljem tekstu Kantonalna uprava) i Službe za civilnu zaštitu i vatrogastvo općina i gradova (u daljem tekstu Služba civilne zaštite i vatrogastva), u skladu sa programom koji oni

donose.

(2) Dan vatrogasaca Kantona obilježava se svake godine tokom maja i oktobra.

Poglavlje II– Nadležnost organa Kantona, općina i grada

Član 6.

(Nadležnost Skupštine)

Skupština Kantona u oblasti zaštite od požara i vatrogastvu na osnovu ovoga Zakona i Zakona o nadležnostima kantonalnih organa donosi program razvoja zaštite i spašavanja od požara i vatrogastva za Kanton, u kome se utvrđuju ciljevi, smjer i strategija razvoja zaštite od požara i vatrogastva.

Član 7.

(Nadležnost Vlade)

Vlada Kantona u oblasti zaštite od požara i vatrogastva, na prijedlog Kantonalne uprave a na osnovu ovog Zakona i drugih propisa Kantona:

a)donosi procjenu ugroženosti od požara za Kanton;

b)donosi plan zaštite od požara za Kanton i osigurava njegovu realizaciju;

c)utvrđuje prijedlog Programa razvoja zaštite i spašavanja od požara i vatrogastva za Kanton;

d)donosi godišnji plan aktivnosti na realizaciji utvrđenih zadataka iz Programa razvoja zaštite i spašavanja od požara i vatrogastva u Kantonu;

e)razmatra stanje zaštite od požara i vatrogastva u Kantonu i utvrđuje odgovarajuće mјere za efikasno funkcionisanje;

f)planira potrebna finansijska sredstva u Budžetu Kantona za finansiranje zaštite od požara i vatrogastva iz nadležnosti Kantona;

g)utvrđuje istraživačke i razvojne projekte, određuje izvršioce i saradnike za izradu i ocjenu projekata i određuje način finansiranja tih projekata;

h)osigurava kadrovske, materijalne, tehničke i druge uslove za efikasno funkcionisanje zaštite od požara i vatrogastva u Kantonu;

i) vrši druge poslove iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva.

Član 8.

(Nadležnost ministarstava i drugih organa)

Kantonalnim ministarstva i drugi organi Kantona u oblasti zaštite od požara i vatrogastva, u okviru svog djelokruga rada na osnovu ovog Zakona i drugih propisa Kantona:

a) organizuju i provode zaštitu od požara u cilju zaštite ljudi i materijalnih dobara koja koriste u svom radu;

b) učestvuju u izradi procjene ugroženosti od požara, plana zaštite od požara, programa razvoja zaštite i spašavanja od požara i vatrogastva za Kanton;

c) u okviru svoje redovne djelatnosti realizuju zadatke u oblasti zaštite od požara i vatrogastva koji su utvrđeni u dokumentima iz tačke b) ovog stava;

d) vrše druge poslove iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva.

Član 9.

(Nadležnost Kantonalne uprave)

(1)Kantonalna uprava u oblasti zaštite od požara i vatrogastva na osnovu ovog Zakona i drugih propisa Kantona:

a)poduzima odgovarajuće mјere i aktivnosti na organizovanju i provođenju preventivnih mјera zaštite od požara i vatrogastva u Kantonu;

b)izrađuje procjenu ugroženosti od požara Kantona, u saradnji sa kantonalnim ministarstvima i drugim kantonalnim organima;

c)izrađuje program razvoja zaštite i spašavanja od požara i vatrogastva za Kanton;

d)izrađuje plan zaštite od požara Kantona u saradnji sa kantonalnim ministarstvima i drugim kantonalnim organima;

e)izrađuje godišnji plan aktivnosti na realizaciji zadataka utvrđenih za zaštitu od požara i vatrogastvo;

f)ostvaruje saradnju sa službama civilne zaštite i vatrogastva u Kantonu, u pitanjima od značaja za Kanton;

g)vrši inspekcijski nadzor u oblasti vatrogastva iz svoje nadležnosti;

h)priprema propise iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva iz svoje nadležnosti;

i)planira i provodi aktivnosti koje se odnose na nabavu vatrogasne opreme, materijalno tehničkih i drugih sredstava neophodnih za efikasan rad i funkcionisanje vatrogasne djelatnosti;

j)predlaže i provodi mјere koje se odnose na školovanje, stručnu obuku, osposobljavanje i usavršavanje profesionalnih vatrogasaca i drugih lica;

k)pruža stručnu pomoć dobrovoljnim vatrogasnim društvima osnovanim u Kantonu u cilju osposobljavanja za vršenje poslova zaštite od požara;

l)ostvaruje saradnju sa pravnim licima koja su osnovala vatrogasne jedinice;

m)vrši druge poslove iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva.

(2)Za vršenje poslova iz stava (1) ovog člana u Kantonalnoj upravi osnivase organizacijska jedinica za zaštitu od požara i vatrogastvo.

(3)Službe civilne zaštite i vatrogastva na području Kantona dužne su uskladiti naziv tako da se zovu:

„Služba za civilnu zaštitu i vatrogastvo“.

(4)Ostvaruje saradnju sa Federalnom upravom civilne zaštite, Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Agencijom za vodno područje Jadranskog mora, upravama civilne zaštite drugih kantona i drugim organima i institucijama o pitanjima od zajedničkog interesa.

Član 10.

(Nadležnost općina odnosno gradova)

(1)Općine odnosno gradovi u oblasti zaštite od požara i vatrogastva na osnovu ovog Zakona i drugih propisa općina odnosno gradova:

a)svojim propisom uređuje organizaciju, funkcionisanje i provođenje zaštite od požara i vatrogastva na svom području iz svoje nadležnosti;

b)osniva profesionalne vatrogasne jedinice na jedan od načina predviđenih u članu 52. ovog zakona i osigurava kadrovske, materijalne, tehničke i druge uslove koji su potrebni za efikasno funkcionisanje te jedinice;

c)utvrđuje procjenu ugroženosti od požara općina odnosno gradova;

d)utvrđuje plan zaštite od požara općina odnosno gradova i osigurava njegovo realizovanje;

e)utvrđuje program razvoja zaštite od požara i vatrogastva općina odnosno gradova;

f)planira i osigurava finansijska sredstva u budžetu općina odnosno gradova za finansiranje zaštite od požara i vatrogastva iz svoje nadležnosti;

g)vrši druge poslove iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva.

(2)Propisom iz stava (1) tačka a) ovog člana utvrđuje se nadležnost općinskih odnosno gradskih organa uprave u izvršavanju poslova zaštite od požara i vatrogastva, kao i pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom, a važna su za organizovanje i efikasno funkcionisanje zaštite od požara i vatrogastva.

Član 11.

(Nadležnost Službe za civilnu zaštitu i vatrogastvo)

(1)Služba za civilnu zaštitu i vatrogastvo, u oblasti zaštite od požara i vatrogastva na osnovu ovog Zakona i drugih propisa općina odnosno gradova:

a)poduzima odgovarajuće mјere i aktivnosti na organizovanju i provođenju preventivnih mјera zaštite od požara na području općina odnosno gradova;

b)definiše i predlaže pitanja koja se odnose na razvoj zaštite od požara i vatrogastva općina odnosno gradova, u saradnji sa ostalim službama općina

odnosno gradova;

c)organizuje, koordinira izradu i sarađuje sa nosiocem izrade plana zaštite od požara općina odnosno gradova te osigurava njegovu realizaciju uz učešće drugih službi općina odnosno gradova;

d)ostvaruje saradnju sa Kantonalnom upravom i Službama za civilnu zaštitu i vatrogastvo u Kantonu;

e)vrši druge poslove iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva;

f)obavlja stručne i druge poslove koji se odnose na organizovanje profesionalne vatrogasne jedinice općina odnosno gradova, predlaže i preduzima mјere na osiguranju kadrovskih, materijalnih, tehničkih i drugih uslova potrebnih za efikasan rad i funkcioniranje te jedinice;

g)planira i provodi obuku za stručno osposobljavanje i usavršavanje pripadnika vatrogasne jedinice i drugih lica koja se bave poslovima vatrogastva;

h)pruža stručnu i drugu pomoć dobrovoljnim vatrogasnim društvima i dobrovoljnim vatrogasnim jedinicama radi efikasnog vršenja poslova zaštite od požara;

i)ostvaruje saradnju s pravnim licima u kojima su osnovane vatrogasne jedinice u cilju osposobljavanja istih za efikasno gašenje požara;

(2)Za vršenje poslova iz stava (1) ovog člana u Službi za civilnu zaštitu i vatrogastvo osniva se organizacijska jedinica za zaštitu od požara i vatrogastvo.

Poglavlje III – Programiranje razvoja zaštite od požara i vatrogastva

Član 12.

(Programiranje razvoja zaštite od požara i vatrogastva)

(1)Programiranje razvoja zaštite od požara i vatrogastva iz nadležnosti Kantona, općina odnosno gradova vrši se u okviru programa razvoja zaštite i spašavanja od požara i vatrogastva Kantona, općina i gradova.

(2)Programiranje se vrši u skladu sa procjenom ugroženosti od požara Kantona, općina odnosno gradova, planom zaštite od požara Kantona, općina odnosno gradova i drugim činjenicama važnim za programiranje, na period od najmanje pet godina.

(3)Sadržaj pitanja koja se odnose na programiranje razvoja zaštite od požara i vatrogastva obuhvata politiku, strategiju i akcione planove u okviru kojih se definisu vizija, načela i opredjeljenja, ciljevi i područja razvoja za organizovanje i provođenje zaštite od požara i vatrogastva sa svim elementima potrebnim za njegovo usavršavanje i efikasno funkcionisanje, od

Hercegovačko-neretvanskog kantona

značaja za Kanton, općine odnosno gradove.

(4)Na osnovu programa iz stava (1) ovog člana, Vlada Kantona, općinsko odnosno gradsko vijeće donosi godišnji plan aktivnosti na realizaciji zadataka utvrđenih za oblast zaštite od požara i vatrogastva, što se određuje prema utvrđenim prioritetima.

III- ZAŠTITA OD POŽARA

Poglavlje IV – Pojam, organizacija i funkcionisanje zaštite od požara

Član 13.

(Pojam zaštite od požara)

Zaštita od požara je djelatnost od posebnog interesa za Kanton, općine odnosno gradove i obuhvata skup mјera i radnji upravne, organizacijske, stručne, tehničke, obrazovne i propagandne prirode, koje se poduzimaju u cilju sprječavanja izbijanja i širenja požara, njegovog otkrivanja, zaštite ljudi, biljnog i životinjskog svijeta, materijalnih, kulturnih, istorijskih i drugih dobara i okoliša (u dalnjem tekstu: materijalna dobra), a ostvaruje se na način predviđen ovim Zakonom, podzakonskim propisima donešenim na osnovu ovog Zakona, međunarodnim tehničkim normativima i standardima koji važe u Bosni i Hercegovini, a koji se odnose na zaštitu od požara.

Član 14.

(Organizacija i funkcionisanje zaštite od požara)

(1)Zaštita od požara se organizuje i provodi u svim stambenim i drugim zgradama, objektima i na svim prostorima koji se smatraju građevinama prema članku 48. Zakona o prostornom planiranju HNK i uredbi o tehničkim svojstvima koje građevine moraju zadovoljavati u pogledu sigurnosti te načina korištenja i održavanja građevina koji prema procjeni ugroženosti od požara, mogu biti izloženi opasnostima od izbijanja i širenja požara.

(2)Te građevine i prostori su:

a)građevine trajno povezane sa tlom koje se sastoje od građevinskog sklopa ili od građevinskog sklopa i ugrađene opreme, kao i samostalna postrojenja trajno povezana sa tlom;

b)saobraćajne, vodoprivredne i energetske građevine, površine sa pripadajućim instalacijama, telekomunikacijske građevine i instalacije, građevine i instalacije komunalne infrastrukture;

c)proizvodne i druge privredne građevine i postrojenja, skladišta, sajmišta i slične građevine;

d)objekti na vodenim površinama (ribogojilišta, plutajuće platforme i sl.);

e)trgovi, javne površine, javne zelene površine,

igrališta, sportske građevine, groblja, deponije otpada, javne pijace, skloništa i slične građevine.

(3)Zaštita od požara se organizuje i provodi za šume, šumsko i poljoprivredno zemljišta i ostale prirodne resurse.

(4)Zaštitu od požara dužni su da organizuju i provode pravna i fizička lica, organi Kantona, općina odnosno gradova i drugi vlasnici ili korisnici građevina i prostora iz stavova (2) i (3) ovog člana (u dalnjem tekstu: vlasnici ili korisnici građevina i prostora).

(5)Zaštitu od požara dužni su da organizuju i provode i građani u svojim stanovima, stambenim zgradama (kućama), drugim objektima i prostorima koje koriste za svoje potrebe.

(6)Svi objekti koji su priključeni na niskonaponsku mrežu u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona, moraju biti zaštićeni osiguračima-sklopkama- rastavljačima ugrađenim na mjestu priključka na niskonaponsku mrežu, a koji zadovoljavaju uslove propisane normom BAS EN 60947-3. Osigurači-sklopke-rastavljači se mogu ugraditi i na mjestima grananja niskonaponske mreže, čiji će optimalan broj ovisno od konfiguracije mreže odrediti mjerodavna elektrodistribucija.

Član 15.

(Osnovni nosioci organizacije i provođenja zaštite od požara)

(1) Osnovni nosioci organizacije i provođenja zaštite od požara su općine odnosno gradovi kao jedinice lokalne samouprave i Kanton na način predviđen ovim Zakonom.

(2)Organizacija i funkcionisanje zaštite od požara u Kantonu, općinama i gradovima utvrđuje se u planu zaštite od požara Kantona, općina i gradova.

(3)Plan zaštite od požara Kantona donosi Vlada Kantona na prijedlog Kantonalne

uprave, a plan zaštite od požara općina odnosno gradova donosi općinski načelnik odnosno gradonačelnik na prijedlog Službe za civilnu zaštitu i vatrogastvo.

(4) Plan zaštite iz stava (2) i (3) ovog člana izrađuje se na osnovu procjene ugroženosti od požara za Kanton, općine i gradove, kadrovskih, materijalnih i drugih uslova koji su od značaja za tu zaštitu, s tim da se za plan zaštite Kantona u obzir uzimaju i potrebe utvrđene u procjenama ugroženosti od požara za općine odnosno gradove.

Član 16.

(Način izrade i sadržaj plana zaštite od požara)

(1)U planu zaštite od požara Kantona, općina i gradova utvrđuje se: organizacija zaštite od požara,

organizacija i način upotrebe vatrogasnih jedinica, sistem javljanja i obavlještanja, postupak u slučaju požara, tehnička oprema i sredstva potrebna za gašenje požara, način snabdijevanja vodom, putevi, prilazi i prolazi za gašenje požara, koordinacija svih vatrogasnih jedinica koje postoje na području općina i gradova, obaveze kantonalnih organa uprave, općinskih i gradskih službi u izvršavanju predviđenih mjera zaštite od požara, rokovi za izvršenje predviđenih zadataka, druga pitanja, mjere i aktivnosti koje se na onovu ovog Zakona uređuju planom zaštite od požara za uspješno funkcionisanje i poboljšavanje zaštite od požara, kao i način vršenja nadzora na provođenju zadataka utvrđenih u tom planu.

(2) U cilju praćenja izvršenja plana zaštite od požara, Kantonalna uprava odnosno Služba za civilnu zaštitu i vatrogastvo svake godine do kraja februara razmatra i ocjenjuje njegovu realizaciju i predlaže Vladi Kantona, općinskom načelniku odnosno gradonačelniku na usvajanje odgovarajućih izmjena i dopuna uslijed novonastalih promjena koje su važne za zaštitu od požara, kao što su urbanističke i građevinske promjene, namjene građevina i slično, te utvrđuje mjere za realizaciju planiranih zadataka i osiguravanja neophodnih finansijskih sredstava.

(3) Plan zaštite od požara za vlastite potrebe izrađuju organi uprave, druge institucije i pravna lica koja se odrede u planu zaštite od požara Kantona, općina odnosno gradova što se vrši prema propisu iz stava 4) ovog člana, a kojim su građevine tih organa i pravnih lica razvrstane u odgovarajuće kategorije ugroženosti od požara u skladu sa članom 23. ovog Zakona.

(4) Vlada Kantona će u okviru propisa koji se odnosi na sadržaj i način izrade planova zaštite i spašavanja i metodologije za izradu procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća, propisati i način izrade i sadržaj plana zaštite od požara te procjene ugroženosti od požara (metodologija za izradu procjene ugroženosti od požara i uredba o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara). Izradu tih propisa vrši Kantonalna uprava u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova Kantona, Ministarstvom građenja i prostornog uređenja Kantona, Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Kantona, Ministarstvom privrede Kantona i Ministarstvom saobraćaja i veza Kantona.

Član 17.

(Izvršioci zadataka po planu zaštite od požara) Pravna i fizička lica, organi uprave i druge institucije, dužni su izvršavati zadatke utvrđene u Planu zaštite od požara iz člana 16. ovog Zakona, a koji se na njih odnose.

Član 18.

(Dužnosti izvršioca zadataka po planu zaštite od požara)

(1) Pravna lica, organi uprave i druge institucije dužni su svojim općim aktom, u skladu sa vrstom djelatnosti koju obavljaju i procesom rada, urediti pitanja koja se odnose na organizaciju i funkcionisanje zaštite od požara u svojim objektima i prostorima u skladu sa ovim Zakonom, i to:

a) utvrditi način organizacije i ostvarivanja mjera unapređenja zaštite od požara;

b) propisati način upoznavanja zaposlenih lica sa opasnostima od požara na radnom mjestu, prilikom prijema i raspoređivanja na radno mjesto, kao i prilikom premještanja na drugo radno mjesto;

c) odrediti zadatke i odgovornost svih zaposlenih lica u provođenju propisanih mjera zaštite od požara;

d) urediti obavezu i način stručnog osposobljavanja zaposlenih lica, za provođenje mjera zaštite od požara na radnim mjestima, kao i izradu posebnih radnih uputstava za zaposlena lica koja su raspoređene na radna mesta za koja se, zbog postojanja povećane opasnosti od požara, moraju predvidjeti posebne mjere zaštite od požara;

e) odrediti odgovorno lice koje će biti zaduženo da se stara o provođenju mjera zaštite od požara utvrđenih pravilnikom o zaštiti od požara s tim da to lice bude posebno stručno osposobljeno za uspješno obavljanje poslova iz oblasti zaštite od požara;

f) utvrditi sadržaj, način donošenja i provođenje svoga plana zaštite od požara;

g) urediti način vršenja unutrašnje kontrole provođenja predviđenih mjera zaštite od požara i način vođenja evidencije o provođenju propisanih mjera zaštite od požara;

h) odrediti mjesto i prostore u kojima mora biti zabrana proizvodnje, korištenja i prenošenja otvorene vatre;

i) utvrditi zadatke i način ponašanja zaposlenih lica u slučaju pojave požara;

j) odrediti disciplinsku odgovornost za zaposlena lica koja se nepridržavaju propisanih mjera zaštite od požara.

(2) Izuzetno, pravno lice sa većim izvorima opasnosti, umjesto lica iz stava 1) tačke e) ovog člana, formirat će stručnu službu zaštite od požara i utvrditi

nadležnost te službe, što se vrši u skladu sa propisom iz člana 16. stav (4) ovog Zakona.

(3) Pravna lica, organi uprave i druge institucije, dužni su upoznati sva zaposlena lica sa općim aktom iz stava (1) ovog člana, te provoditi stručnu obuku i osposobljavanje za zaštitu od požara na način predviđen u programu obuke zaposlenika u pravnim licima, državnim organima i drugim institucijama u oblasti zaštite od požara, koji donosi Kantonalna uprava u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova Kantona.

Član 19.

(Odgovornost vlasnika ili korisnika građevine i prostora)

(1) Vlasnik ili korisnik građevine i prostora i upravitelj stambenog objekta odgovoran je za zaštitu od požara u tim građevinama odnosno objektima.

(2) Vlasnik ili korisnik građevine i prostora i upravitelj stambenog objekta, ukoliko nema odgovarajuće lice iz člana 18. stav (1) tačka e) ovog Zakona, može ovlastiti pravno lice registrovano za obavljanje poslova iz oblasti zaštite od požara, koje ima odgovarajuće stručne kadrove, opremu i sredstva za vršenje tih poslova, da za njihove potrebe provodi mjere zaštite od požara, što se vrši zaključivanjem ugovora sa tim pravnim licem.

(3) Za provođenje mera zaštite od požara u višespratnim građevinama i stambenim objektima, može se ovlastiti upravitelj stambenog objekta, u skladu sa odgovarajućim propisom Kantona, općina odnosno gradova.

Član 20.

(Organizacija i rad dimnjačarske djelatnosti)

(1) Općinsko odnosno gradsko vijeće svojom odlukom uređuje organizaciju i uslove za vršenje dimnjačarske službe, rokove čišćenja dimnjaka, i druga pitanja od značaja za obavljanje dimnjačarske djelatnosti i nadzora nad radom dimnjačarske službe.

(2) Ukoliko je dimnjačarska djelatnost organizovana na nivou Kantona ili za više općina odnosno gradova u Kantonu, odluku iz stava (1) ovog člana donosi nadležni organ Kantona.

Poglavlje V - Planiranje i provođenje mera zaštite od požara

Član 21.

(Opće mjeru zaštite od požara)

(1) Opće mjeru zaštite od požara su:

a) izbor lokacije i dispozicija građevine, materijala, uređaja, instalacija i konstrukcija kojim će se sprječiti ili svesti na najmanju mjeru mogućnost izbijanja i širenja požara;

b) izgradnja prilaznih puteva i prolaza za vatrogasna vozila i tehniku;

c) izgradnja požarnih stepeništa i pomoćnih izlaza;

d) osiguranje potrebnih količina vode i drugih sredstava za gašenje požara;

e) organizacija osmatračko-dojavne službe, izrada i održavanje protivpožarnih prosjeka i puteva, osiguranje opreme i sredstava za gašenje šumskih požara i druge mjeru zaštite od požara na otvorenom prostoru;

f) zabrana loženja otvorene vatre u šumama, na šumskom i drugom zemljištu na udaljenosti manjoj od 150 metara od granice šume;

g) zabrana upotrebe otvorene vatre i drugih izvora paljenja na mjestima i prostorima gdje bi zbog toga moglo doći do požara;

h) izbor i održavanje tehnoloških procesa i uređaja kojima se povećava sigurnost protiv izbijanja požara;

i) postavljanje uređaja za dojavu, gašenje i sprječavanje širenja požara, uređaja za mjerjenje koncentracije zapaljivih i eksplozivnih gasova, para i prašine u zraku i drugih uređaja za kontrolu sigurnog odvijanja tehnološkog procesa;

j) održavanje i kontrola ispravnosti uređaja i instalacija čija neispravnost može uticati na nastanak i širenje požara;

k) obuka svih zaposlenih lica i građana za praktičnu upotrebu aparata za gašenje početnog požara i drugih priručnih sredstava i opreme za gašenje požara.

(2) Opće mjeru iz stava (1) ovog člana dužni su provoditi svi vlasnici i korisnici građevina i prostora koje koriste u svom radu.

Član 22.

(Mjere zaštite od požara u oblasti prostornog planiranja)

Organ uprave nadležan za poslove prostornog uređenja osigurat će da se pri izradi dokumenta prostornog uređenja i top prostornog plana područja posebnih obilježja Kantona, prostornog plana općina odnosno gradova, urbanističkog plana, regulacijskog plana i urbanističkog projekta, predvide i definišu prostorne i tehničke mjeru zaštite od požara, a naročito:

a) uslov za efikasno spašavanje ljudi, životinja i materijalnih dobara;

- b)potrebne razmake ili protivpožarnu udaljenost između objekata;
- c)saobraćajne i manipulativne površine za interventna vozila;
- d)izvode za dovoljno snabdijevanje vodom za gašenje požara;
- e)primjenu odgovarajućih materijala koji ne mogu biti uzročnici nastanka i prenosa požara.

Član 23.

(Razvrstavanje građevina u odgovarajuće kategorije ugroženosti od požara)

(1)U cilju utvrđivanja organizacije i provođenja mjera zaštite od požara, sve se građevine razvrstavaju u odgovarajuće kategorije ugroženosti od požara, zavisno od namjene građevine, zastupljenog tehničko-tehnološkog procesa, vrste i količine materijala koji se u njima proizvode, prerađuju, prodaju ili skladište, veličine i spratnosti građevine, lokacije građevine i vrste materijala koji su upotrebljeni za izgradnju građevine.

(2)Pravilnik koji određuje kategorije i propisuje uslove, osnove i kriterije za razvrstavanje građevina u odgovarajuće kategorije ugroženosti od požara donosi Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona.

Član 24.

(Sadržaj projektne dokumentacije)

(1)Vrsta i obim mjera zaštite od požara za svaku građevinu, definišu se u glavnom projektu u skladu sa propisima, standardima i drugim normativima zaštite od požara.

(2)Pravna lica registrovana i fizička lica ovlaštena za projektovanje građevina dužna su mijere zaštite od požara, previđene u glavnom projektu, prikazati tako da se na osnovu grafičkih prikaza, proračuna i tekstualnih objašnjenja može ocijeniti funkcionalnost i efikasnost predviđenih mjera zaštite od požara.

(3)Pravna lica iz stava (2) ovog člana koja su izradili glavni projekt dužna su ga

provjeriti na način utvrđen u Zakonu o građenju i propisu o zaštiti od požara građevina za javnu upotrebu i kolektivno stanovanje-smještaj, za sve faze projekta, i nakon provjere izdati potvrdu kojom se potvrđuje da su mijere zaštite od požara definisane u glavnom projektu, izrađene u skladu sa ovim Zakonom, uslovima uređenja prostora, tehničkim normativima i standardima.

(4)Obaveza kontrole iz stava (3) ovog člana odnosi se i na glavni projekt koji su izradili fizička lica ili koja su sudjelovala u izradi glavnog projekta, s tim da kontrolu njihovih projekata i izdavanje potvrde

obavlja pravno lice registrovano i ovlašteno za te poslove.

(5)Propis o zaštiti od požara građevina za javnu upotrebu i kolektivno stanovanje-smještaj iz stava (3) ovog člana precizirat će na koje se građevine odnosi (u odnosu na površinu, spratnost, ...), a donosi Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona.

Član 25.

(Elaborat zaštite od požara)

(1)Pri projektovanju građevina u kojima se proizvode ili uskladištavaju eksplozivne materije, zapaljive tekućine i gasovi, kao i privrednih i industrijskih građevina u kojima se ugrađuju postrojenja, uređaji i instalacije sa korištenjem zapaljive tekućine ili gasova, te građevina za kolektivno stanovanje-smještaj u skladu sa članom 24. ovog Zakona(izuzev građevina individualnog stanovanja), industrijskih građevina i građevina za javnu upotrebu, obavezno se izrađuje elaborat zaštite od požara, koji je sastavni dio glavnog projekta.

(2)Elaborat minimalno sadrži:

a)procjenu ugroženosti od požara s obzirom na dispoziciju i namjenu građevine, građevinske i tehničko-tehnološke karakteristike;

b)izbor tehničkih rješenja, građevinskih materijala, tehničkih, elektro, mašinskih, građevinskih i drugih mjera u funkciji zaštite od požara;

c)izbor tehničkih rješenja i drugih mjera u funkciji evakuacije i spašavanja ljudi i materijalnih dobara sa opisom i uputstvom za postupak evakuacije;

d)izbor tehničke opreme, sredstava za gašenje požara i drugih mjera u funkciji gašenja požara (putevi, prolazi, snabdijevanje vodom i sl.);

e)opis organizacije posla i potrebna uputstva u vezi sa primijenjenim mjerama zaštite od požara;

f)ografičke prikaze primjenjenih mjera zaštite od požara;

g)popis primjenjenih propisa, standarda i normativa, odnosno priznatih i dokumentovanih pravila tehničke prakse u inostranstvu koji nisu regulisani domaćim propisima, a koje je prihvatile Bosna i Hercegovina.

(3)Elaborat mogu izraditi pravna lica koja su registrovana za tu djelatnost i koja ispunjavaju uslove za projektovanje, koji su utvrđeni u Zakonima o građenju i prostornom planiranju Kantona.

Član 26.

(Primjena mjera zaštite od požara pri projektovanju i gradnji)

(1)Pri projektovanju, gradnji građevina i ugradnji priključaka, opreme, uređaja i postrojenja i njihovoj

proizvodnji, moraju se predvidjeti i primijeniti mjere zaštite od požara koje će osigurati:

- a) smanjenje mogućnosti nastanka požara;
- b) pravovremeno otkrivanje i obavještavanje o požaru;
- c) efikasno spašavanje ljudi, životinja i materijalnih dobara (u građevini i izvan građevine);
- d) ograničavanje širenja vatre i dima;
- e) efikasno gašenje požara;
- f) osiguranje saobraćajnih i manipulativnih površina za interventna vozila.

(2) Izvođač radova na građevini u izgradnji dužan je prije početka građenja izraditi elaborat zaštite od požara na gradilištu i pribaviti saglasnost nadležne inspekcije za zaštitu od požara Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona, te osigurati potrebna sredstva i opremu za gašenje požara.

Član 27.

(Požarno stepenište)

(1) Pri projektovanju stambenih građevina sa četiri ili više nadzemnih spratova,

građevina za javnu upotrebu (bolnice, hoteli, sportske i druge dvorane, robne kuće, škole, saobraćajne stanice, aerodromi i drugi slični objekti), industrijskih građevina i energetskih objekata obavezno se, pored komunikacijskih projektuju i požarne stepenice, koje po svom položaju mogu biti unutrašnje ili vanjske.

(2) Požarne stepenice se određuju na osnovu odgovarajućih standarda iz člana 25. stav (2) ovog Zakona, analize požarnog opterećenja, načina širenja požara, rizika od požara i materijalne vrijednosti građevine ili njenog dijela.

Član 28.

(Mjere zaštite od požara ili eksplozija na instalacijama i uređajima)

(1) Instalacije (električne, ventilacione, gasne, naftovodne, toplovodne, gromobranske i druge), uređaji, postrojenja i dimovodi, moraju se projektovati, izvoditi, postavljati, koristiti i održavati dosljednom i pravilnom primjenom odgovarajućih mjer propisanih zakonom, tehničkim normativima i standardima koji se odnose na ta pitanja i uputstvima proizvođača o čemu mora postojati dokumentacija, tako da opasnosti od požara ili eksplozije budu svedeni na najmanju moguću mjeru.

(2) Instalacije i uređaji iz stava (1) ovog člana, mogu se upotrebljavati samo ako su ispravni i ako su pravilno postavljeni, što se utvrđuje atestom o ispravnosti instalacija.

(3) Pod odgovarajućim mjerama iz stava (1) ovog

člana, podrazumijevaju se mjeru koje se direktno ili indirektno mogu dovesti u vezu sa zaštitom od požara (sprečavanje izazivanja ili širenja požara i eksplozija), a što je u funkciji zaštite ljudi i materijalnih dobara.

Član 29.

(Izdavanje rješenja o odobrenju za građenje)

Organ Uprave nadležan za izdavanja rješenja o odobrenju za građenje, dogradnju, nadogradnju ili rekonstrukciju građevine, će izdati rješenje sukladno Zakonu o građenju HNK i ako su ispunjeni uvjeti iz člana 25. ovog Zakona, sa aspekta provođenja mjera zaštite od požara. Investitor je dužan priložiti glavni projekat i stručnu ocjenu i mišljenje iz člana 30. ovog Zakona.

Član 30.

(Lice ovlašteno za davanje stručne ocjene i mišljenja)

1) Za davanje stručne ocjene i mišljenja od ovlaštenog pravnog lica, da su u tehničkoj dokumentaciji u potpunosti primjenjeni propisi, standardi i drugi normativi zaštite od požara, te da je osigurana funkcionalnost i efikasnost projektom, predviđenih mjer zaštite od požara može se ovlastiti pravno lice registrirano za djelatnost zaštite od požara koje ima u stalnom radnom odnosu najmanje jednu osobu sa visokom stručnom spremom, iz oblasti zaštite od požara, sigurnosti i tehničke struke i koje raspolaze odgovarajućim uređajima za ispitivanje izdržljivosti i otpornosti materijala i opreme na toplotu i vatru, kao i za ispitivanje funkcionalnosti uređaja, naprava i opreme za gašenje požara, a što se bliže određuje propisom o kriterijima za kadrovske, tehničke i druge uslove koje moraju ispunjavati pravna lica registrirana za obavljanje poslova iz oblasti zaštite od požara.

(2) Propis iz stava (1) ovog člana donosi Kantonalna uprava.

(3) Stručnu ocjenu i mišljenje iz stava (1) ovog člana ne mogu davati pravna lica koja su učestvovala u izradi glavnog projekta.

Član 31.

(Izdavanje rješenja za upotrebu građevine)

Odobrenje za upotrebu izgrađene, dograđene, nadograđene ili rekonstruirane građevine izdaje organ uprave nadležan za izdavanje, u skladu sa Zakonom o graditeljstvu HNK uz uslov da su provedene sve mjeru zaštite od požara predviđene u elaboratu iz člana 25. stava (2) ovog Zakona, kao i odgovarajuća pravila tehničke prakse.

Član 32.

(Održavanje i ispitivanje aparata za gašenje početnih požara)

(1) Korisnici aparata za gašenje početnih požara (u daljem tekstu aparat) dužni su da osiguraju njihovo održavanje, ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti, u skladu sa propisima o tehničkim normativima i standardima koji se odnose na ta pitanja i uputstvima proizvođača, odnosno najmanje jednom u šest (6) mjeseci ako takvo uputstvo ne postoji.

(2) Održavanje i ispitivanje aparata iz stava (1) ovog člana mogu vršiti pravna lica koja su registrovana i ovlaštena za tu djelatnost, a poslove održavanja i ispitivanja mogu vršiti lica koja su položila stručni ispit iz stava (6) ovog člana, s tim da se pod istim uslovima na obavljanju tih poslova mogu angažovati profesionalne i dobrovoljne vatrogasne jedinice.

(3) O svakom izvršenom pregledu i ispitivanju sastavlja se zapisnik koji sadrži: datum ispitivanja, identifikacijske podatke aparata, ime, prezime i potpis lica koja su izvršila ispitivanje i konstataciju o ispravnosti aparata. Zapisnik se dostavlja vlasniku aparata.

(4) Evidenciona kartica se može postaviti ili zalijepiti na aparat samo ako je aparat ispitani i ispravan.

(5) Aparat čija se posuda ili neki njen dio moraju ispitivati na pritisak smatra se neispravnim ako ispitivanje iz stava (2) ovog člana nije obavljeno u skladu sa propisom iz stava (6) ovog člana, a aparat za koji ne postoji evidencija o njegovoj ispravnosti smatra se neispravnim.

(6) Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona donosi pravilnik o izboru i održavanju aparata za gašenje početnog požara koji se mogu stavljati u promet sa garantnim rokom i rokom servisiranja, a koji propisuje uslove koje moraju ispunjavati pravna lica koja obavljaju kontrolu ispravnosti, servisiranje i održavanje aparata kao i sadržaj i način polaganja stručnog ispita za lica koja neposredno obavljaju navedene poslove.

Član 33.

(Proizvodnja i promet uređaja, opreme i sredstava namijenjenih za dojavu, gašenje i sprječavanje širenja požara)

(1) Proizvodnja i promet uređaja, opreme i sredstava namijenjenih za dojavu, gašenje i sprječavanje širenja požara, te drugih uređaja i instalacija u funkciji sprječavanja nastanka požara i eksplozije obavljaju se u skladu sa posebnim propisima, koji se odnose na ta pitanja.

(2) U proizvodnji, postupcima i uslugama u kojima se koriste uređaji, oprema, sredstva i instalacije iz stava (1) ovog člana, za koje nisu doneseni standardi i propisi Bosne i Hercegovine, mogu se primjenjivati međunarodni standardi i propisi koji se odnose na ta pitanja, a koja je prihvatile Bosna i Hercegovina.

(3) Za uređaje, opremu i druga sredstva zaštite od požara iz stava (1) ovog člana, za koje je posebnim propisima predviđeno ocjenjivanje usklađenosti (certificiranje) prije stavljanja u promet, troškove certificiranja snosi proizvođač ako se radi o domaćoj proizvodnji, odnosno uvoznik ili zastupnik firme iz inostranstva kad se radi o inostranoj proizvodnji.

(4) Domaći proizvođač, uvoznik ili zastupnik firme iz inostranstva, kao i posrednik u prodaji uređaja, opreme i sredstava iz stava (1) ovog člana, ne smiju prodati krajnjem kupcu navedene uređaje, opremu i sredstva ukoliko nisu certificirani po proceduri predviđenoj propisima iz stava (5), (6), (7) i (8) ovog člana.

(5) Uređaji, oprema i druga sredstva za zaštitu od požara iz stava (3) ovog člana prije stavljanja u promet moraju biti u skladu sa zahtjevima važećih propisa i standarda, što se dokazuje certifikatom o usklađenosti.

(6) Izgled i način postavljanja certificiranog znaka mora biti u skladu sa odgovarajućim propisima iz stava (5) ovog člana.

(7) Ocjenjivanje usklađenosti opreme, uređaja i drugih sredstava za zaštitu od požara može obavljati organ za ocjenjivanje usklađenosti kojeg ovlasti Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, u skladu sa Zakonom o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanje usklađenosti u BiH.

(8) Oprema, uređaji i druga sredstva za zaštitu od požara, koja ne ispunjava uslove iz stava (5) i (6) ovog člana i ako nemaju uputstvo na jednom od službenih jezika u BiH, ne smiju se stavljati u transport i upotrebu.

Član 34.

(Upotreba, skladištenje i prevoz zapaljivih, eksplozivnih i drugih opasnih materija)

(1) Zapaljive, eksplozivne i druge opasne materije ne smiju se upotrebljavati i skladištiti na način koji nije u skladu sa propisanim tehničkim normativima i standardima i koji nije siguran po rukovaoca i okolinu, što je uređeno posebnim propisima iz te oblasti.

(2) Prevoz zapaljivih, eksplozivnih i drugih opasnih materija vrši se u skladu sa propisima kojima je uređena oblast prevoza opasnih materija.

Član 35.

(Prodaja zapaljivih, eksplozivnih i drugih opasnih materija)

Proizvođač ili prodavac ne smije staviti u prodaju zapaljive, eksplozivne i druge opasne materije, ako nisu upakovane u propisanu ambalažu koja je označena odgovarajućim oznakama opasnosti i ako ne posjeduje propisanu dokumentaciju izdanu od strane proizvođača na jednom od službenih jezika u BiH, što se vrši u skladu sa propisima kojima je uređena ta materija.

Član 36.

(Zaštita od požara u saobraćaju)

Pri prevozu ljudi i životinja, transportu roba u cestovnom, željezničkom, riječnom, morskom, jezerskom i zračnom saobraćaju i transportu cjevovodima, moraju se provoditi propisane mјere zaštite od požara.

Član 37.

(Zaštita od požara u šumama, na šumskom i poljoprivrednom zemljištu)

(1) Zaštita od požara u šumama, na šumskom i poljoprivrednom zemljištu organizuje se i provodi u skladu sa propisima koji se odnose na šume, šumsko i poljoprivredno zemljište, s tim što se mora postupiti i prema odredbi člana 21. stav (1) tačke e) i f) ovog Zakona.

(2) Odgovornost za zaštitu od požara u šumama, na šumskom i poljoprivrednom

zemljištu imaju sva pravna i fizička lica koja su vlasnici ili korisnici šuma, šumskog i poljoprivrednog zemljišta, kao i organi uprave Kantona, općina i gradova koji su nadležni za šume i šumsko zemljište.

(3) Ako zaštita od požara u šumama, na šumskom i poljoprivrednom zemljištu nije

uređena propisima iz stava (1) ovog člana, zaštita od požara se organizuje i provodi u skladu sa ovim Zakonom.

Član 38.

(Zaštita od požara prirodnog i kulturno-istorijskog naslijeđa)

(1) Zaštita od požara prirodnog i kulturno-istorijskog naslijeđa organizuje se i provodi u skladu sa planom zaštite od požara koji su dužni da izrade i provode nadležni organi uprave, pravna lica i druge institucije kojima su data na korištenje i upravljanje zaštićena područja prirode, prirodnog i kulturno-istorijskog naslijeđa, u skladu sa propisom iz člana 16. stav (4) ovog Zakona.

(2) Plan iz stava (1) ovog člana ažurira se svake godine najkasnije do kraja februara tekuće godine.

Član 39.

(Vatrogasno dežurstvo)

(1) Vatrogasno dežurstvo se organizuje i provodi u uslovima povećane požarne opasnosti, što se odnosi na slijedeće situacije:

a) na mjestima na kojima se privremeno skladište zapaljive tečnosti i gasovi u količini do 5 m³, što organizuje vlasnik ili korisnik građevine;

b) na privremenim mjestima koja nisu za to predviđena, na kojima se izvode radovi rezanja, zavarivanja i lemljenja, upotrebom opreme, aparata i uredaja sa otvorenim plamenom i koji iskre, a koji mogu prouzrokovati nastajanje i širenje požara, što organizuje izvođač tih radova;

c) za objekte i prostore u kojima se organizuju sportske, privredne, zabavne, političke i druge manifestacije na kojima se očekuje veći broj posjetilaca, što organizuju organizatori tih manifestacija;

d) na područjima na kojima se nalaze šume, šumsko ili poljoprivredno zemljište, koja su klasificirana u I i II stepen ugroženosti od požara, utvrđene u propisima iz te oblasti što organizuju vlasnici ili korisnici tih prostora;

e) na prostorima i objektima koji se odnose na zaštićena područja prirode i kulturno-istorijskog naslijeđa, organizuje organ uprave, pravno lice i druge institucije kojima su dati na korištenje i upravljanje ti prostori i objekti.

(2) Vatrogasno dežurstvo iz stava (1) ovog člana, mogu obavljati profesionalni i dobrovoljni vatrogasci ili druga lica ospozobljena za tu zaštitu u skladu sa programom obuke iz člana 89. stav (4) ovog Zakona.

(3) Vlasnici ili korisnici objekata i prostora iz stava (1) ovog člana mogu organizovati to dežurstvo samostalno ili angažovati pravno lice ili agenciju koji se profesionalno bave tim poslovima.

(4) Za dežurstvo iz stava (1) tačka c) ovog člana potrebno je sačiniti plan preventivnog osiguranja u kojem se određuje vatrogasno dežurstvo, odnosno broj dežurnih profesionalnih ili dobrovoljnih vatrogasaca, potrebna oprema, uredaji i druga sredstva potrebna za zaštitu od požara i plan evakuacije. Za vrijeme trajanja sportske, privredne, zabavne, političke ili druge manifestacije, sva vrata na putevima evakuacije moraju biti otključana, a putevi evakuacije prohodni.

(5) Za dežurstvo iz stava (1) tačka d) ovog člana, organizuju se osmatračko-dojavna služba, što se vrši u skladu sa posebnim propisom kojim je uređena ova

Hercegovačko-neretvanskog kantona

materija, a dežurstvo iz stava (1) tačke e) ovog člana organizuje se kao stalno dežurstvo.

(6) Vatrogasno dežurstvo mora trajati sve dok traje potreba zbog koje je dežurstvo i određeno.

Član 40.

(Ispravnost i funkcionalnost sistema aktivne zaštite od požara)

(1) Vlasnik ili korisnik građevine mora prije početka upotrebe ugrađenog sistema aktivne zaštite od požara pribaviti potvrdu o ispravnosti i funkcionalnosti sistema, vršiti njegovu stalnu tehničku kontrolu, u skladu sa ovim Zakonom, tehničkim propisima i uputstvima proizvođača, koji se odnose na ta pitanja.

(2) Nakon obavljenog ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti, pravno lice koje je izvršilo ispitivanje izdaje potvrdu o ispravnosti i funkcionalnosti, te kopiju potvrde dostavlja inspekciji za zaštitu od požara iz člana 123. ovog Zakona, koja o tome vodi evidenciju, s tim da ispitivanje ne može vršiti pravno lice koje je ugradilo sistem aktivne zaštite od požara.

(3) Potvrdu iz stava (2) ovog člana izdaje pravno lice koje ispunjava uslove za ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti, s tim što je to lice dužno ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti vršiti prema propisima iz stava (1) ovog člana.

(4) Obim i postupak provjere ispravnosti, funkcionalnosti i ispitivanja ugrađenog sistema aktivne zaštite od požara, uslovi koje moraju ispunjavati pravna lica koja vrše navedene poslove, kao i program i način polaganja stručnog ispita za obavljanje tih poslova isadržaj potvrde o ispravnosti uređuje se propisom koji donosi Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona u saradnji sa Ministarstvom privrede Kantona.

Član 41.

(Održavanje u ispravnom stanju i kontrola ispravnosti sistema aktivne zaštite od požara)

Vlasnik ili korisnik građevine u kojoj je ugrađen sistem za dojavu i gašenje požara, uređaji za kontrolu i zaštitno djelovanje, uređaji za sprječavanje širenja požara, instalacije i uređaji izvedeni u protiv eksplozijskoj zaštiti, dužan je osigurati njihovo redovno ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti prema ovom Zakonu, tehničkim propisima i uputstvima proizvođača, koji se odnose na ta pitanja, a najmanje jednom u dvanaest (12) mjeseci, o čemu mora voditi evidenciju i posjedovati dokumentaciju.

Član 42.

(Protočni kapacitet i pritisak vode u hidrantskoj mreži)

(1) Javno preduzeće ili drugo pravno lice koje upravlja vodovodnom i hidrantskom mrežom, dužno je pri izgradnji, rekonstrukciji i korištenju ovih mreža, osigurati propisani protočni kapacitet i pritisak vode u hidrantskoj, odnosno vodovodnoj mreži za potrebe gašenja požara u skladu sa tehničkim normativima.

(2) Javna preduzeća ili druga pravna lica dužna su stalno održavati u ispravnom stanju hidrantsku mrežu iz stava (1) ovog člana, o čemu vode odgovarajuću evidenciju i o tome izvještavaju nadležnu profesionalnu vatrogasnju jedinicu.

(3) Vlasnici građevina i prostora i upravitelji stambenih objekata u kojima je po projektnoj dokumentaciji predviđena i ugrađena unutrašnja i vanjska hidrantska mreža dužni su je stalno održavati u ispravnom stanju, kao i vodovodnu mrežu u tim objektima i redovno vršiti kontrolu ispravnosti te mreže u skladu sa tehničkim propisima, o čemu vode odgovarajuću evidenciju.

Član 43.

(Održavanje instalacija)

(1) Vlasnici građevina i prostora i upravitelji stambenih objekata dužni su održavati u ispravnom stanju postrojenja, uređaje, električne, gasne, ventilacijske i druge instalacije, dimnjake i ložišta koji mogu prouzrokovati nastajanje i širenje požara, u skladu sa tehničkim normativima i uputstvima proizvođača, koji se odnose na ta pitanja o čemu moraju voditi evidenciju i posjedovati odgovarajuću dokumentaciju.

(2) Ako se ne može utvrditi vlasnik iz stava (1) ovog člana, obaveze utvrđene u tom stavu, preuzima korisnik građevine, odnosno prostora.

Član 44.

(Osiguranje od požara)

(1) Osiguranje građevina od požara i eksplozija, koje vrše društva za osiguranje sastavni je dio sistema zaštite od požara.

(2) Osiguranik požarnog rizika koji koristi građevine i prostore u kojima može nastati požar ili koji olakšavaju njegovo širenje i objekti sa posebno rizičnim požarnim opterećenjem, mora se osigurati od odgovornosti za štetu koju može nanijeti trećim licima, Kantonu, općinama ili gradovima, odnosno bližim i dalnjim susjedima (odgovornost iz djelatnosti).

nas
dru
osi;
sa
čija
osi;
od
pra
cilj
njil
sta
zaš
pra

i v
zaš
sis

gra
do:
po:
na:
po:
anj
su
ug

sis
nn
sta
o c
eiv

po
če
du
na
vr

vii
za

Član 45.

(Uslovi osiguranja od požara)

(1) Radi otklanjanja uzroka zbog kojih može nastati požar ili koji olakšavaju njegovo širenje, društva za osiguranje dužna su pri utvrđivanju uslova osiguranja, odnosno zaključenja ugovora o osiguranju sa vlasnicima ili korisnicima građevine ili prostora, čija vrijednost prelazi deset franšiza društva za osiguranje u toj vrsti osiguranja, utvrditi stanje zaštite od požara u odnosu na propise i pravila tehničke prakse i na osnovu toga predvidjeti mјere kojima je cilj uklanjanje uzroka nastanka požara i smanjenje njihovih posljedica, ako su takve mјere potrebne.

(2) Društvo za osiguranje može poslove utvrđivanja stanja zaštite od požara i planiranje potrebnih mјera zaštite od požara iz stava (1) ovog člana, povjeriti pravnom licu iz člana 30. ovog Zakona.

Član 46.

(Informacioni sistem zaštite od požara)

(1) Kantonalna uprava i Službe za civilnu zaštitu i vatrogastvo, u okviru operativnih centara civilne zaštite, organizuju funkcionalni dio informacionog sistema za zaštitu od požara i vatrogastvo.

(2) Pravna lica, organi uprave, druge institucije i građani dužni su operativnim centrima civilne zaštite dostavljati podatke o događajima koji se odnose na pojavu požara i eksplozija, širenje požara, uzrocima nastanka požara, objektima i prostoru koji je ugrožen požarom, vatrogasnim jedinicama i drugim snagama angažovanim na gašenju požara, posljedicama koje su nastale i drugim podacima na području koje je ugroženo požarom ili eksplozijom.

(3) Propis o sadržaju baze podataka informacionog sistema iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva, te načinu dostavljanja, obrade i objavljivanja podataka iz stava (2) ovog člana, koji nisu obuhvaćeni Pravilnikom o organizovanju i funkcionisanju operativnih centara civilne zaštite kao i način organizovanja dežurstva za potrebe profesionalnih vatrogasnih jedinica, propisat će Kantonalna uprava.

(4) Pravna lica, organi uprave i druge institucije dužni su voditi evidenciju o požarima i eksplozijama na svojim građevinama i materijalnim dobrima što se viši prema propisu iz stava (3) ovog člana.

Član 47.

(Statistička istraživanja iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva)

Kantonalna uprava i službe za civilnu zaštitu i vatrogastvo predlažu statistička istraživanja iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva za svoje područje.

Član 48.

(Stručno ospozobljavanje i usavršavanje zaposlenih lica)

(1) Pravna lica, organi uprave i druge institucije dužni su kontinuirano organizovati i provoditi stručno ospozobljavanje i usavršavanje svih zaposlenika, državnih službenika i namještenika (u daljem tekstu zaposlena lica), koje se nalaze u radnom odnosu za provođenje mјera zaštite od požara na radnim mjestima na kojima se nalaze.

(2) Obuka i ospozobljavanje obuhvata upoznavanje zaposlenih lica sa svim izvorima opasnosti i načinu provođenja mјera zaštite od požara utvrđenih u općem aktu iz člana 18. ovog Zakona.

(3) Pored obuke iz stava (1) ovog člana, obavezno je najmanje jednom u dvije godine izvršiti obuku i provjeru znanja iz oblasti zaštite od požara svih zaposlenih lica prema posebnom programu obuke iz stava (6) ovog člana.

(4) Poslove stručnog ospozobljavanja zaposlenih lica prema programu iz stava 3) ovog člana, mogu samostalno da organizuju i provode pravna lica, organi uprave i institucije iz stava (1) ovog člana ili da izvođenje te obuke povjere pravnim licima koja su registrovana za tu djelatnost, a koja dobiju ovlaštenje Kantonalne uprave da ispunjavaju uslove za izvođenje obuke utvrđene u tom programu.

(5) Zaposlena lica koja se, u skladu sa odredbom člana 18. stav (1) tačka f) ovog Zakona, odrede za provođenje poslova zaštite od požara, odnosno lica raspoređena u službi zaštite od požara u pravnom licu, organu uprave i drugoj instituciji iz člana 18. stav (2) ovog Zakona, moraju imati najmanje srednju stručnu spremu, tehničkog smjera i položen ispit za protivpožarnu zaštitu iz stava (6) ovog člana.

(6) Program obuke iz stava (3) ovog člana i sadržaj programa i način polaganja ispita iz stava (5) ovog člana sadržan je u programu obuke zaposlenika u pravnim licima, državnim organima i drugim institucijama u oblasti zaštite od požara i u posebnom propisu za polaganje ispita za protivpožarnu zaštitu, koji donosi Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona u saradnji sa Kantonalnom upravom.

IV- VATROGASTVO

Poglavlje VI – Vatrogasna djelatnost

Član 49.

(Vatrogasna djelatnost)

(1) Vatrogasna djelatnost je stručna i humanitarna djelatnost u funkciji zaštite osnovnih ljudskih prava na život i materijalna dobra, od posebnog javnog interesa za Kanton, općine i gradove, čije trajno i nesmetano obavljanje osiguravaju Kanton, općine i gradovi,

Hercegovačko-neretvanskog kantona

a ostvaruje se na način predviđen ovim Zakonom, podzakonskim propisima donesenim na osnovu ovog Zakona, drugim propisima Kantona, općina i gradova, međunarodnim tehničkim normativima i standardima koji važe u Bosni i Hercegovini, a koji se odnose na mjeru zaštite od požara i vatrogastvo.

(2)Vatrogasna djelatnostobuhvata skup mjera i radnji upravne, organizacijske, stručne, kadrovske, tehničke, obrazovne, propagandne prirode i drugih poslova, koji se poduzimaju u cilju provođenja preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija, gašenja požara, spašavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom i eksplozijom, pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnostima izazvanim prirodnim i drugim nesrećama i akcidentnim situacijama.

(3)Vatrogasnu djelatnost obavljaju Kantonalna uprava, Službe za civilnu zaštitu i vatrogastvo, profesionalne i dobrovoljne vatrogasne jedinice, vatrogasne jedinice pravnih lica, vatrogasna društva i vatrogasni savezi, u skladu sa nadležnostima koje su utvrđene ovim Zakonom i drugim propisima Kantona, općina i gradova.

(4)Osnovni nosilac organizovanja, pripremanja i provođenja vatrogasne djelatnosti na području Kantona su općine i gradovi, što se ostvaruje na način predviđen ovim Zakonom.

Poglavlje VII - Vatrogasne snage

Član 50.

(Struktura vatrogasnih snaga)

(1)Struktura vatrogasnih snaga utvrđuje se u skladu sa procjenom ugroženosti od požara, planom zaštite od požara i kadrovskim, materijalnim i drugim uslovima općine, grada i pravnog lica a određuje se prema zadacima iz stava (2) ovog člana.

(2)Vatrogasne snage iz člana 51. stav (1) ovog Zakona, organizuju se i raspoređuju na području općina i gradova na način da zadovolje slijedeće zadatke u zaštiti od požara:

a) potpunu pokrivenost cijelog područja općina i gradova;

b) zahtjeve specifičnih vatrogasnih intervencija u objektima stambene i industrijske izgradnje, kao i na prostorima i lokalitetima zaštićenog prirodnog i kulturno-istorijskog naslijeđa;

c) gašenje šumskih i drugih požara na otvorenom prostoru;

d) potrebe vatrogasnih intervencija u cestovnom, željezničkom, riječnom, morskom, jezerskom i zračnom saobraćaju;

e)efikasnog spašavanja ljudi i materijalnih dobara

ugroženih požarom ili eksplozijama;

f) potrebe vatrogasne intervencije na moru i kopnu.

Član 51.

(Vatrogasne snage)

(1)Vatrogasne snage za obavljanje vatrogasne djelatnosti na području općina i gradova su:

a)profesionalne vatrogasne jedinice općina i gradova koje predstavljaju osnovne snage za obavljanje vatrogasne djelatnosti;

b)dobrovoljne vatrogasne jedinice koje osnivaju dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne jedinice pravnih lica koje predstavljaju dopunske snage za obavljanje vatrogasne djelatnosti.

(2)Profesionalna vatrogasna jedinica je upravna organizacija u sastavu organa uprave samostalno ili u sklopu službe civilne zaštite i vatrogastva.

Član 52.

(Osnivanje profesionalnih vatrogasnih jedinica)

(1)Osnivanje profesionalne vatrogasne jedinice, njeno sjedište, područje djelovanja, veličinu, razmještaj, opremanje potrebnim materijalno tehničkim sredstvima i opremom za gašenje požara, općine i gradovi vrše u skladu sa procjenom ugroženosti od požara, planom zaštite od požara, materijalnim, finansijskim, kadrovskim i drugim uslovima i potrebom za blagovremeno, racionalno i efikasno gašenje požara na području cijele općine odnosno grada.

(2)Općine i gradovi mogu osnovati samostalnu ili zajedničku profesionalnu vatrogasnu jedinicu u skladu sa svojim planovima zaštite od požara i ovim Zakonom, odlukom općinskog odnosno gradskog vijeća, a na prijedlog općinskog načelnika odnosno gradonačelnika.

(3)Zajedničku profesionalnu vatrogasnu jedinicu mogu osnovati međusobnim sporazumom sve ili pojedine općine i gradovi kao i pravna lica sa tog područja, a naročito one općine odnosno gradovi koji nemaju uslove da osnuju svoju samostalnu profesionalnu vatrogasnu jedinicu. Inicijativu za osnivanje zajedničke profesionalne vatrogasne jedinice mogu dati općinski načelnici i gradonačelnici.

(4)U sporazumu iz stava (3) ovog člana, koji zaključuju gradonačelnici, općinski načelnici i nadležni organ pravnog lica koji osnivaju zajedničku profesionalnu vatrogasnu jedinicu, definisat će se sva pitanja od značaja za rad zajedničke profesionalne vatrogasne jedinice (sjedište jedinice i njenih ispostava, finansiranje i td.), a u cilju njenog

pravovremenog i efikasnog djelovanja u zaštiti od požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara.

(5) Odgovornost za osnivanje profesionalne vatrogasne jedinice općina i gradova u skladu sa ovim članom, imaju općinski načelnici i gradonačelnici.

Član 53.

(Poslovi profesionalne vatrogasne jedinice)

Profesionalne vatrogasne jedinice vrše slijedeće operativne i druge poslove:

a) gase šumske požare, požare na šumskom i poljoprivrednom zemljištu, otvorenom i zatvorenom prostoru, građevinama i materijalnim dobrima;

b) pružaju tehničku pomoć u spašavanju ljudi u nezgodama izazvanim u saobraćaju (cestovni, željeznički, zračni, riječni, morski i jezerski), poplavama, spašavanju sa visina i drugim akcidentnim situacijama i nesrećama u kojima vatrogasna jedinica može pomoći u spašavanju ugroženih ljudi i materijalnih dobara;

c) učestvuju u provođenju preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija koje se odrede u planu zaštite od požara Kantona, općine i grada;

d) pružaju odgovarajuću pomoć u spašavanju ljudi i materijalnih dobara kod proglašenja stanja prirodne i druge nepogode;

e) druge poslove u skladu sa ovim Zakonom i drugim propisima iz ove oblasti.

Član 54.

(Područje djelovanja profesionalne vatrogasne jedinice)

(1) Profesionalne vatrogasne jedinice općina i gradova vatrogasnu djelatnost obavljaju prema pravilima struke na području te općine odnosno grada.

(2) Vatrogasne jedinice pravnih lica vatrogasnu djelatnost obavljaju prema pravilima struke u okviru građevina i prostora koje pripadaju pravnom licu.

(3) Vatrogasne jedinice iz stava (1) i (2) ovog člana, obavezne su učestvovati u vatrogasnoj intervenciji i izvan područja svog djelovanja, što se vrši prema uslovima utvrđenim u članu 75., 78., 79. i 80. ovog Zakona, a na zahtjev komandira profesionalne vatrogasne jedinice sa tog područja odnosno komandanta nadležnog štaba civilne zaštite.

(4) Komandir profesionalne vatrogasne jedinice putem Operativnog centra angažira sam po potrebi dobrovoljne vatrogasne jedinice iz te jedinice lokalne samouprave.

(5) U slučaju proglašenja prirodne i druge nepogode rukovođenje svim vatrogasnim snagama preuzima nadležni Štab civilne zaštite.

Član 55.

(Rad profesionalne vatrogasne jedinice)

(1) Rad profesionalne vatrogasne jedinice odvija se neprekidno u smjenama, koje se utvrđuju tako da ukupno radno vrijeme u toku godine u prosjeku ne bude duže od 40 sati sedmično, s tim da jedna smjena ne može trajati duže od 12 sati, što se utvrđuje aktom o rasporedu smjena. Komandir profesionalne vatrogasne jedinice mora osigurati da vatrogasac nema više od 40 radnih sati sedmično na godišnjem nivou.

(2) Izuzetno, zbog specifičnosti poslova gašenja požara, rad smjene koja je na intervenciji može se produžiti i poslije 12 sati trajanja, ako je to neophodno za okončanje započete intervencije, o čemu odlučuje komandir profesionalne vatrogasne jedinice koji rukovodi intervencijom.

(3) U uslovima iz stava (2) ovog člana, komandir profesionalne vatrogasne jedinice koji rukovodi vatrogasnom intervencijom, može narediti da se na posao pozove potreban broj vatrogasaca te jedinice koji nisu u zatečenoj smjeni ili su odsutni iz nekog drugog razloga, osim bolovanja, ako ocijeni da je njihovo angažovanje neophodno radi efikasnog okončanja intervencije, a pozvani vatrogasci su se dužni odazvati tom pozivu.

Član 56.

(Veličina profesionalne vatrogasne jedinice i njen raspored na terenu)

(1) U planu zaštite od požara Kantona, općina i gradova u cilju pravovremenog i efikasnog djelovanja vatrogasne jedinice na gašenju požara, pružanju pomoći i spašavanju ljudi i materijalnih dobara kod drugih akcidentnih situacija, utvrđuje se:

a) ukupan broj vatrogasaca koji je potreban u profesionalnim vatrogasnim jedinicama i minimalni broj vatrogasaca u ispostavama te jedinice na području općina odnosno gradova, što se utvrđuje ličnom formacijom jedinice;

b) vrsta i broj vatrogasnih vozila, vrsta i količina potrebne opreme i materijalno tehničkih sredstava, što se utvrđuje se materijalnom formacijom jedinice.

(2) U skladu sa podacima utvrđenim u planu zaštite od požara, izrađuje se lična i materijalna formacija zajedničke odnosno samostalne profesionalne vatrogasne jedinice općina i gradova, koju utvrđuje općinski načelnik odnosno gradonačelnik na prijedlog Službe za civilnu zaštitu i vatrogastvo.

(3) Profesionalna vatrogasna jedinica dužna je vatrogasnu opremu, vozila, materijalno tehnička i druga sredstva stalno održavati u ispravnom stanju

Hercegovačko-neretvanskog kantona

l pripravnosti, u za to predviđenim objektima i održavanje vršiti prema uputstvima proizvođača, o čemu jedinica vodi posebnu evidenciju čiji sadržaj se utvrđuje u propisu iz člana 59. ovog Zakona.

(4)Profesionalne vatrogasne jedinice opremu i sredstva za gašenje požara koja nisu potrebna tim jedinicama, ne mogu prodavati i obavezno ih daju dobrovoljnoj vatrogasnoj jedinici na korištenje bez naknade, o čemu odlučuje općinski načelnik odnosno gradonačelnik.

Član 57.

(Dužnosti profesionalnog vatrogasca)

(1)Profesionalni vatrogasac za vrijeme obavljanja poslova iz nadležnosti profesionalne vatrogasne jedinice je obavezan:

a)pridržavati se pravila službe i naročito ne smije biti pod uticajem alkohola, opojnih droga ili omamljujućih lijekova;

b)za vrijeme dužnosti nositi vatrogasnu uniformu, a pri gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara i propisanu ličnu zaštitnu opremu.

(2)Ako starješina profesionalne vatrogasne jedinice, odnosno rukovodilac akcije

gašenja požara, ocjeni da profesionalni vatrogasac ne ispunjava uslove iz stava (1) ovog člana, udaljuje ga sa posla u skladu sa pravilima službe i podnosi prijavu za pokretanje disciplinskog postupka.

(3)Profesionalni vatrogasac ne smije nositi vatrogasnu uniformu u slučaju kada se ne nalazi na službenoj dužnosti ili vatrogasnoj intervenciji.

Član 58.

(Službena iskaznica vatrogasca)

(1)Profesionalni vatrogasac je obavezan nositi službenu iskaznicu za vrijeme vatrogasne intervencije i obavljanja službene dužnosti.

(2)Oblik i sadržaj službene iskaznice profesionalnog vatrogasca propisuje Kantonalna uprava.

(3)Službenu iskaznicu profesionalnom vatrogascu izdaje komandir profesionalne vatrogasne jedinice, a o izdatim službenim iskaznicama vodi se evidencija.

Član 59.

(Vođenje evidencije u vatrogasnim jedinicama)

(1)Profesionalne vatrogasne jedinice dužne su voditi evidenciju o aktivnostima u kojima je jedinica učestvovala (gašenje požara, spašavanje ljudi i materijalnih dobara u prirodnim i drugim nesrećama i drugim aktivnostima) iz člana 53. ovog Zakona, kao i radnom vremenu vatrogasaca iz člana 55. ovog Zakona.

(2)Sadržaj i način vođenja evidencije propisuje Kantonalna uprava.

Član 60.

(Komandir profesionalne vatrogasne jedinice)

(1)Komandir profesionalne vatrogasne jedinice rukovodi tom jedinicom, i mora zadovoljavati uslove utvrđene u pravilniku o unutrašnjoj organizaciji profesionalne vatrogasne jedinice ili organa uprave općina i gradova u sklopu kojeg je jedinica, u skladu sa stavom (3) ovog člana.

(2)Komandir profesionalne vatrogasne jedinice ima zamjenika, koji mora zadovoljavati iste uslove predviđene za komandira jedinice.

(3)Uslovi iz stava (1) i (2) ovog člana se utvrđuju prema propisima koji se odnose na utvrđivanje radnih mjesta državnih službenika i namještenika organa državne službe s tim da imaju:

a) VII stepen stručne spreme iz oblasti zaštite od požara, sigurnosti i tehničkih struka, koje se utvrđuju Uredbom o pravilima službe za profesionalne i dobrovoljne vatrogasne jedinice i vatrogasne jedinice pravnih lica, koju donosi Vlada Kantona na prijedlog Kantonalne uprave;

b) za komandira i zamjenika komandira da imaju tri godine radnog iskustva u struci u profesionalnim vatrogasnim jedinicama na poslovima komandira voda ili odjeljenja.

c) položen ispit za rukovodioca akcije gašenja požara.

(4)Iznimno, odredbe u stavu (3) ovog člana se ne odnose na zatečene starješine

vatrogasne jedinice do veličine voda, koji na dan stupanja ovog Zakona nemaju VII (sedmi) stepen stručne spreme, te isti mogu i dalje obavljati te poslove.

(5)U pravilniku o unutrašnjoj organizaciji profesionalne vatrogasne jedinice ili organa uprave općine i grada utvrđuju se i nazivi funkcija starješina vatrogasnih jedinica.

Član 61.

(Postavljanje komandira profesionalne vatrogasne jedinice)

(1)Komandira i zamjenika komandira profesionalne vatrogasne jedinice postavlja općinski načelnik odnosno gradonačelnik, po proceduri predviđenoj za postavljanje državnih službenika, prema odredbama iz članova 60., 87., i 88. ovog Zakona i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona.

(2)Komandir i zamjenik komandira profesionalne

vatrogasne jedinice obavezno podnose izvještaj na kraju svake godine, koji razmatra odgovorno lice iz stava (1) ovog člana, i daje ocjenu uspješnosti.

(3) Ukoliko su dvije uzastopne ocjene rada negativne, odgovorno lice iz stava (1) ovog člana pokreće postupak razrješavanja dužnosti državnog službenika. Državni službenik može izjaviti žalbu Odboru za žalbe radi preispitivanja razrješenja, u skladu sa člankom 65. Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 62.

(Ovlaštenja komandira profesionalne vatrogasne jedinice)

(1) Komandir profesionalne vatrogasne jedinice organizuje i osigurava provođenje

operativno-stručnog rada jedinice, organizuje i osigurava provođenje intervencijske spremnosti jedinice, vodi i komanduje jedinicom u toku intervencije, organizuje i osigurava provođenje stručnog osposobljavanja prema planu i programu uvježbavanja i kondicijske pripreme vatrogasaca radi održavanja njihove spremnosti za vršenje operativnih poslova gašenja požara i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, izrađuje ličnu i materijalnu formaciju jedinice, osigurava realizaciju nabave materijalno-tehničkih sredstava i opreme predviđene za rad jedinice u skladu sa materijalnom formacijom, vrši sve druge poslove koji se odnose na efikasno funkcionisanje vatrogasne jedinice.

(2) Uredba o uniformi, nazivima funkcija i funkcionalnim oznakama profesionalnih vatrogasaca u profesionalnim i dobrovoljnim vatrogasnim jedinicama, ovlaštenja starješina tih jedinica, zaštitnoj i radnoj odjeći i opremi vatrogasaca, koju donosi Vlada Kantona na prijedlog Kantonalne uprave, određuje ovlaštenja komandira i nižih starješina vatrogasnih jedinica, u skladu sa stavom (1) ovog člana.

Član 63.

(Starješina dobrovoljne vatrogasne jedinice)

(1) Dobrovoljnim vatrogasnim jedinicama koje su formirane u dobrovoljnim vatrogasnim društвima i vatrogasnim jedinicama pravnog lica rukovodi starješina te jedinice.

(2) Starješina dobrovoljne vatrogasne jedinice rukovodi jedinicom u toku njene pripreme i izvođenja vatrogasne intervencije, brine o poslovima koji se odnose na popunu jedinice ljudstvom, tehničkim sredstvima i vatrogasnom opremom, planiranjem i provođenjem obuke osposobljavanja dobrovoljne vatrogasne jedinice za efikasno vršenje poslova iz

njene nadležnosti.

(3) Starješinu dobrovoljne vatrogasne jedinice i vatrogasne jedinice pravnog lica imenuje nadležni organ vatrogasnog društva, odnosno pravnog lica.

(4) Za starješinu dobrovoljne vatrogasne jedinice i vatrogasne jedinice pravnog lica

može biti postavljeno lice koje ima najmanje srednju školsku spremu IV stepena iz oblasti zaštite od požara ili drugog tehničkog smjera i položen ispit za rukovodioca akcije gašenja požara u dobrovoljnem vatrogastvu.

(5) Polaganje stručnog ispita za rukovodioca akcije gašenja požara u dobrovoljnem vatrogastvu polaze se prema programu obuke i osposobljavanja za dobrovoljne vatrogasce, kao i sadržaj i način polaganja stručnog ispita za dobrovoljne vatrogasce, koji propisuje Kantonalna uprava (član 91. ovog Zakona).

Član 64.

(Rukovođenje i dužnost izlaska vatrogasne jedinice)

(1) Starješine profesionalnih, dobrovoljnih i vatrogasnih jedinica pravnih lica dužne su osigurati izlazak vatrogasne jedinice kojom rukovode na vatrogasnu intervenciju, u uslovima iz člana 76. ovog Zakona kao i u slučajevima kada to naredi nadležni Štab civilne zaštite u slučaju proglašenja prirodne i druge nepogode, i da postupaju po naredbama nadležnog štaba civilne zaštite, što se vrši u uslovima utvrđenim u članovima 74., 75., 78., 79., 80. i 81. ovog Zakona. Starješine nižeg ranga su dužne postupati po naredbama starješina višeg ranga vatrogasne jedinice.

(2) Komandir profesionalne vatrogasne jedinice je član štaba civilne zaštite općine odnosno grada.

Član 65.

(Dobrovoljna vatrogasna društva)

Dobrovoljna vatrogasna društva djeluju kao udruženja, a osnivaju se i prestaju sa radom u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama, a u odnosu na vatrogasnu djelatnost postupaju u skladu sa odredbama članova 67. do 69. ovog Zakona.

Član 66.

(Poslovi i ciljevi dobrovoljnih vatrogasnih društava)

(1) Dobrovoljna vatrogasna društva u okviru svoje djelatnosti u oblasti zaštite od

požara mogu učestvovati u obavljanju poslova propagande zaštite od požara i vatrogastva, provođenju preventivnih mjera zaštite od požara, gašenju požara, spašavanju ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom ili eksplozijama, ostvarivanju saradnje sa

drugim institucijama i organizacijama u poslovima zaštite od požara i vatrogastva, provođenju stručnih savjetovanja i seminara i drugih oblika aktivnosti od značaja za vatrogasnu djelatnost i zaštitu od požara.

(2) U Statutu dobrovoljnog vatrogasnog društva određuju se poslovi iz stava (1) ovog člana koje će obavljati društvo, što se određuje prema kadrovskim, materijalnim i drugim uslovima kojima raspolaže društvo.

Član 67.

(Osnivanje i rad dobrovoljnih vatrogasnih jedinica)

(1) Dobrovoljna vatrogasna društva mogu osnovati dobrovoljnu vatrogasnu jedinicu veličine odjeljenja, voda ili čete, ako raspolažu kadrovskim, materijalnim i drugim uslovima koji su potrebni za rad te jedinice, što se rješava u dogovoru sa Službom za civilnu zaštitu i vatrogastvo.

(2) Ako se na osnovu procjene ugroženosti od požara i plana zaštite od požara općina odnosno gradova predvodi osnivanje dobrovoljne vatrogasne jedinice u određenim dobrovoljnim vatrogasnim društvima, ta vatrogasna društva su dužna, pod uslovima iz stava (1) ovog člana, osnovati tu jedinicu u roku koji je predviđen u planu zaštite od požara, što osigurava Služba za civilnu zaštitu i vatrogastvo. U tom slučaju finansijska i druga sredstva potrebna za rad te vatrogasne jedinice osigurava općina odnosno grad, što mora biti utvrđeno u planu zaštite od požara.

(3) Osnivanje i rad dobrovoljne vatrogasne jedinice iz stava (1) i (2) ovog člana, vrši se pod neposrednim nadzorom i uputstvima profesionalne vatrogasne jedinice općina ili gradova na čijem području jedinica djeluje.

(4) Dobrovoljne vatrogasne jedinice iz stava (1) i (2) ovog člana osnivaju se i ospozobljavaju za poslove zaštite od požara i gašenja požara šuma, na šumskom zemljištu, poljoprivrednim površinama, stambenim, privrednim, javnim objektima i saobraćajnim sredstvima.

Član 68.

(Lična i materijalna formacija dobrovoljnih vatrogasnih jedinica)

(1) Poslove iz nadležnosti dobrovoljne vatrogasne jedinice u vatrogasnem društvu mogu obavljati dobrovoljni vatrogasci koji ispunjavaju uslove iz člana 88. ovog Zakona i koji imaju položen ispit za dobrovoljnog vatrogasca iz člana 91. ovog Zakona.

(2) U ličnoj formaciji dobrovoljne vatrogasne jedinice utvrđuje se broj vatrogasaca, a u materijalnoj formaciji utvrđuje se vatrogasna oprema, materijalno

tehnička i druga sredstva koja treba da ima ta jedinica.

(3) Ličnu i materijalnu formaciju utvrđuje nadležni organ vatrogasnog društva u saradnji sa komandirom i zamjenikom komandira profesionalne vatrogasne jedinice općina odnosno gradova na čijem području djeluje ta jedinica.

(4) Kanton, općine, gradovi, pravna lica i druge institucije mogu materijalno i na drugi način pomagati dobrovoljno vatrogasno društvo u obavljanju poslova iz njihove nadležnosti koje su utvrđene ovim Zakonom.

Član 69.

(Način proglašavanja dobrovoljnog vatrogasnog društva službom zaštite i spašavanja)

(1) Općinski načelnik odnosno gradonačelnik može određeno dobrovoljno vatrogasno društvo odnosno dobrovoljnu vatrogasnu jedinicu proglašiti službom za zaštitu od požara što se vrši zaključivanjem sporazuma između općina odnosno gradova i dobrovoljnih vatrogasnih društava.

(2) Sporazumom iz stava (1) ovog člana se utvrđuju međusobna prava i obaveze dobrovoljnog vatrogasnog društva i općina odnosno gradova u obavljanju poslova gašenja požara i provođenja preventivnih mjera zaštite od požara, kao i način finansiranja te službe za zaštitu od požara.

(3) Proglašavanje dobrovoljnog vatrogasnog društva odnosno dobrovoljne vatrogasne jedinice u tom društvu službom za zaštitu od požara, vrši se na način predviđen Uredbom o organizovanju službi zaštite i spašavanja u Kantonu i pravilnikom o organizovanju službi zaštite i spašavanja od požara i jedinica civilne zaštite, njihovim poslovima i načinu rada.

Član 70.

(Oblici udruživanja vatrogasaca)

(1) Vatrogasci se mogu radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva, udruživati u saveze i druge oblike udruživanja, što se vrši u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama.

(2) Vatrogasni savezi su udruženja građana i upisuju se u registar udruženja građana kod nadležnog organa uprave, i oni su neprofitna pravna lica.

Član 71.

(Vatrogasni savezi)

U statutu vatrogasnog saveza ili drugog oblika udruživanja može se predvidjeti da se savez bavi poslovima koji se odnose na pružanje stručne pomoći kod osnivanja dobrovoljnih vatrogasnih društava i dobrovoljnih vatrogasnih jedinica, predlaganje mjeru

3.
—
a.
ni
m
ie
ju
je
ti
ra
m

z
že
io
m
m
i
se
og
u
ja
in

og
ce
ši
ju
o
i
nu

ja
že
o

i
og

ca
vi
ći
i
ra

za unapređenje vatrogastva, razvoja samozaštite i tehničke kulture u oblasti zaštite od požara, donošenje pravila kojima se regulišu pojedina pitanja od značaja za rad saveza i odnosi unutar saveza, organizovanje akcija na razvoju i promociji zaštite od požara i vatrogastva, ostvarivanje i uspostavljanje saradnje sa sličnim organizacijama u Bosni i Hercegovini i inostranstvu u pitanjima od zajedničkog interesa za zaštitu od požara i vatrogastvo, u skladu sa ovim Zakonom i propisima Kantona.

Član 72.

(Vatrogasne jedinice pravnih lica)

(1) U planu zaštite od požara Kantona, općina odnosno gradova određuju se pravna lica koja su dužna osnovati vatrogasnu jedinicu ili na drugi način osigurati zaštitu od požara.

(2) Obavezu iz stava (1) ovog člana imaju pravna lica u kojima se proizvode, prerađuju, distribuiraju ili skladište zapaljive, eksplozivne i ostale opasne materije, u kojima zbog toga postoji povećana opasnost od požara ili eksplozija, što se određuje prema propisu iz člana 23. ovog Zakona.

(3) Pravna lica koja upravljaju šumama i šumskim zemljištem dužna su osnovati vatrogasnu jedinicu ili službu za gašenje požara, specijalno opremljenu i obučenu za borbu protiv šumskih požara.

(4) Izuzetno pravna lica iz stava (3) ovog člana dok ne osnuju vatrogasnu jedinicu ili službu za gašenje požara mogu zaključiti sporazum sa profesionalnom, dobrovoljnom ili vatrogasnog jedinicom drugog pravnog lica, ali najduže na godinu dana.

(5) Pravna lica koja nisu obuhvaćena stavom (2) i (3) ovog člana, samostalno odlučuju o potrebi osnivanja vatrogasne jedinice za svoje potrebe što vrše u skladu sa svojom procjenom ugroženosti od požara i potrebama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara pravnog lica.

Poglavlje VIII – Gašenje požara – vatrogasna intervencija

Član 73.

(Dužnost građana, pravnih lica i organa uprave u gašenju i dojavu požara)

(1) Svaki građanin koji primijeti požar dužan je da ga ugasi ako to može učiniti bez opasnosti za sebe i druge.

(2) Ukoliko građanin nije u mogućnosti da ugasi požar, dužan je da o požaru odmah obavijesti najbližu vatrogasnu jedinicu, operativni centar civilne zaštite ili policijsku stanicu.

(3) Pravna lica, organi uprave i druge institucije

u kojima dođe do požara ili kad saznaju za požar, dužna su pristupiti gašenju požara i istovremeno o tome odmah obavijestiti najbližu vatrogasnu jedinicu, operativni centar civilne zaštite ili policijsku stanicu, što se vrši na način predviđen u propisu iz člana 46. stav (3) ovog Zakona.

Član 74.

(Gašenje požara na objektima stranih diplomatskih predstavnštava, institucija BiH i vojnim objektima)

(1) U slučaju izbijanja požara na objektima stranih diplomatskih predstavnštava, gašenju požara se pristupa tek po odobrenju ovlaštene osobe diplomatskog predstavnštva, a do tada se vrši odbrana domicilnih objekata i prostora.

(2) Gašenje požara na objektima institucija Bosne i Hercegovine i vojnim objektima i prostorima obavlja se na zahtjev i uz prisustvovanje ovlaštene osobe institucije Bosne i Hercegovine odnosno Oružanih snaga Bosne i Hercegovine.

Član 75.

(Angažovanje snaga i sredstava na gašenju požara i rukovođenje akcijom gašenja požara)

(1) Pravna lica, organi uprave, druge institucije i građani, dužni su pod uslovima i na način propisan ovim Zakonom i drugim propisima, učestvovati u pomaganju gašenja požara, spašavanju ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom, staviti na raspolaganje svoj alat, prometna, tehnička i druga sredstva potrebna za gore navedene aktivnosti, koje zapovjedi nadležni štab civilne zaštite.

(2) Na gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom prvo se angažuju profesionalne i dobrovoljne vatrogasne jedinice i vatrogasne jedinice pravnih lica koje su formirane u Kantonu, općinama i gradovima, a kada nisu dovoljne te jedinice, vrši se angažovanje snaga i sredstava drugih službi zaštite i spašavanja koje su formirane u Kantonu, općinama i gradovima i snaga i sredstava iz stava (1) ovog člana.

(3) Do aktiviranja nadležnog štaba civilne zaštite, angažovanje vatrogasnih jedinica na gašenju požara i spašavanju ugroženih ljudi i materijalnih dobara, vrši komandir profesionalne vatrogasne jedinice sa tog područja, a po aktiviranju nadležnog štaba, rukovođenje akcijama na ugroženom području vrše nadležni štabovi civilne zaštite, i te funkcije obavljaju dok se ne okonča vatrogasna intervencija, na način i pod uslovima koji su utvrđeni u članovima 78. do 80. ovog Zakona.

Član 76.

(Dužnost vatrogasne jedinice u slučaju požara)

Starješina vatrogasne jedinice ili ispostave te jedinice, čim dobije dojavu o pojavi požara na njenom području, dužan je odmah samoinicijativno organizovati izlazak jedinice ili ispostave jedinice na mjesto požara i pristupiti njegovom gašenju i spašavanju ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom.

Član 77.

(Rukovodenje vatrogasnog intervencijom gašenja požara)

(1) Akcijom gašenja požara rukovodi rukovodilac akcije gašenja požara vatrogasne jedinice koja je prva počela gasiti požar.

(2) Kada je na mjestu intervencije prva počela da interveniše dobrovoljna vatrogasna

jedinica ili vatrogasna jedinica pravnog lica, akcijom rukovodi rukovodilac akcije gašenja požara te jedinice do dolaska profesionalne vatrogasne jedinice, kada rukovodenje intervencijom preuzima rukovodilac akcije gašenja požara profesionalne vatrogasne jedinice.

(3) Ako komandir profesionalne vatrogasne jedinice koji rukovodi akcijom gašenja požara, ocijeni da angažiranim jedinicama, sredstvima i opremom, nije u mogućnosti uspješno završiti intervenciju, angažuje sve ostale neangažovane vatrogasne jedinicesa područja te općine odnosno grada.

Član 78.

(Angažovanje dodatnih vatrogasnih snaga)

(1) Ako angažovane snage iz člana 77. ovog Zakona nisu dovoljne za izvršenje vatrogasnog intervencije, komandir profesionalne vatrogasne jedinice samostalno odlučuje o traženju pomoći vatrogasnih snaga drugih općina odnosno gradova sa područja Kantona preko komandira tih jedinica, o čemu će se upoznat i rukovodioca nadležne službe civilne zaštite i vatrogastva.

(2) Ako se gašenje požara ne može efikasno izvršiti snagama i sredstvima koje se

angažuju prema stavu (1) ovog člana, rukovodilac nadležne službe civilne zaštite i vatrogastva obavještava nadležni štab civilne zaštite općine odnosno grada koji je ovlašten da preduzme mjere u skladu sa članom 79. ovog Zakona.

(3) Ako angažovane snage iz stava (1) i (2) ovog člana nisu dovoljne za izvršenje vatrogasnog intervencije, nadležni štab civilne zaštite općine odnosno grada upoznat će direktora Kantonalne

uprave putem Operativnog centra civilne zaštite Kantona, koji odlučuje o traženju pomoći snaga i sredstava drugih kantona, Republike Srpske, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Oružanih snaga BiH ili međunarodnih snaga. U tom slučaju direktor Kantonalne uprave podnosi zahtjev za pomoć Federalnoj upravi za civilnu zaštitu putem Operativnog centra civilne zaštite Kantona.

Član 79.

(Ovlaštenja štaba civilne zaštite općine odnosno grada)

(1) U uslovima iz člana 78. stav (2) ovog Zakona, nadležni štab civilne zaštite općine odnosno grada ovlašten je da poduzme slijedeće mјere:

a) narediti svim profesionalnim, dobrovoljnim i vatrogasnim jedinicama pravnih lica, službama zaštite i spašavanja i službama zaštite od požara koje pripadaju općini odnosno gradu učešće u gašenju požara i spašavanju ugroženih ljudi i materijalnih dobara, na području općine, grada ili Kantona;

b) narediti pravnim licima, državnim organima, drugima institucijama, samostalnim radnjama i građanima da stave na raspolaganje alat, prometna, tehnička i druga sredstva potrebna za gašenje požara i za spašavanje ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom, kao i njihovo učešće u gašenju požara;

c) narediti psihofizički sposobnim građanima sa područja općine, odnosno grada starijim od 18 godina da učestvuju u obavljanju pomoćnih poslova na gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom;

d) narediti evakuaciju stanovništva i materijalnih dobara sa ugroženog područja.

(2) Vatrogasne jedinice, pravna lica, državni organi, druge institucije, samostalne radnje i građani dužni su postupiti po naredbi nadležnog štaba civilne zaštite koja je donesena prema stavu (1) ovog člana.

Član 80.

(Ovlaštenja štaba civilne zaštite Kantona)

Realizaciju mјera koje naredi Kantonalni štab civilne zaštite provode Komandant ili po njegovom ovlaštenju Načelnik štaba civilne zaštite, direktor Kantonalne uprave, komandiri profesionalnih vatrogasnih jedinica, organi uprave i pravna lica na koje se naredba odnosi a koordinaciju predviđenih aktivnosti osigurava član kantonalnog štaba civilne zaštite zadužen za zaštitu od požara i vatrogastvo.

Član 81.

(Postupanje po naredbi štaba civilne zaštite)

(1) Vatrogasne jedinice, pravna lica, organi

3.
e
a
z,
h
u
a
n

,
a
n
a
e
u
h

1,
i
1,
a
h
a
8
a
h
h
u
i
i
e

b
n
r
h
a
h
e

i

uprave, druge institucije i građani dužni su postupiti po naredbi štaba civilne zaštite iz člana 79. ovog Zakona, u odnosu na mjere koje budu utvrđene u naredbi štaba civilne zaštite o njihovom angažovanju na gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara na ugroženom području.

(2) U uslovima iz člana 78. ovog Zakona, aktivirani nadležni štabovi civilne zaštite koriste svoja ovlaštenja iz člana 79. i 80. ovog Zakona, kao i sva druga ovlaštenja koja su za štab civilne zaštite utvrđena u Zakonu o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i funkcionišu sve dok se ne završi vatrogasna intervencija.

(3) Starješine vatrogasnih jedinica koje su prema članu 78. ovog Zakona angažovane na gašenju požara, dužne su postupiti po naredbama štaba civilne zaštite, koje su donesene na osnovu tih odredbi i osigurati njihovo provođenje na terenu.

Član 82.

(Sigurnost i uspješnost gašenja požara)

Kod gašenje požara u šumama, na šumskom i poljoprivrednom zemljištu, na zaštićenim područjima i objektima i u drugim slučajevima kada je potrebno posebno stručno poznavanje tehnoloških postupaka i opasnosti u vezi sa tim postupcima (minirana i druga područja), rukovodilac akcije gašenja požara dužan je ostvariti saradnju sa licima koja su stručna za taj tehnološki postupak, i tako osigurati sigurno i uspješno gašenje požara, s tim dase gašenje požara u šumama i na šumskom zemljištu vrši na način predviđen propisima o šumama.

Član 83.

(Ovlaštenja i mjere radi efikasnijeg i nesmetanog gašenja požara)

(1) Radi efikasnijeg i nesmetanog gašenja požara i spašavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom ili eksplozijom, rukovodilac akcije gašenja požara u obavljanju vatrogasne intervencije ima sljedeća ovlaštenja:

- a) zabraniti pristup nepozvanim licima i saobraćaju u blizini mjesta intervencije;
- b) pozvati policiju u cilju osiguranja mesta događaja, te poduzimati druge potrebne mjere radi sprečavanja nastanka štetnih posljedica;
- c) narediti evakuaciju ljudi i uklanjanje materijalnih dobara iz susjednih objekata koji su ugroženi, kao i poduzeti odgovarajuće mjere za sigurnost ljudi i materijalnih dobara koja se evakuiraju;
- d) narediti prekid dovoda električne energije i gasa;

e) narediti djelomično ili potpuno rušenje objekta preko kojeg bi se požar mogao proširiti, ako se širenje požara ne može na drugi način sprječiti;

f) ograničiti djelomično ili potpuno dovod vode drugim potrošačima u zoni u kojoj se gasi požar ili u čitavom naselju radi osiguranja potrebne količine vode za gašenje požara;

g) narediti korištenje vode iz obližnjeg bunara, cisterni, rezervoara i sl. koji pripadaju pravnim licima, državnim organima, samostalnim radnjama i pojedincima;

h) narediti korištenje vozila pravnih lica, državnih organa, samostalnih radnji i pojedinaca radi prevoženja nastrandalih ljudi do najbliže zdravstvene ustanove;

i) nasilno otvoriti zaključani objekat ili prostoriju zahvaćenu požarom radi uspješnog gašenja požara, spašavanja ljudi i materijalnih dobara i otklanjanja drugih opasnosti za ljude i materijalna dobra;

j) narediti licima koja stanuju u neposrednoj blizini intervencije i licima koja se zateknu na mjestu intervencije, da pruže pomoć u intervenciji;

k) druge radnje koje su u funkciji uspješne vatrogasne intervencije.

(2) Mjere iz stava (1) ovog člana utvrđuju se rješenjem koje donosi rukovodilac akcije gašenja požara s tim da te mjere može donijeti i inspektor za vatrogastvo i inspektor za zaštitu od požara.

(3) Izuzetno, mjere iz stava (1) ovog člana, mogu se narediti i usmeno, ako je neophodno hitno provođenje tih mjer s tim da se pisano rješenje mora izdati u roku od 24 sata.

(4) Žalba izjavljena na rješenje iz stava (2) i (3) ovog člana, ne odlaže izvršenje rješenja.

(5) Pravna lica, državni organi, druge institucije i građani dužni su postupiti po rješenju rukovodioca akcije gašenja požara, odnosno rješenju inspektora iz stava (2) i (3) ovog člana.

Član 84.

(Organizovanje zaštite od požara u periodu povećane opasnosti od požara)

(1) U toku ljetnog perioda kada traje turistička sezona i kada dolazi do značajnog povećanja broja ljudi na području općina odnosno gradova u Kantonu a time i do povećane opasnosti od izbijanja požara na otvorenom prostoru, i ako te općine odnosno gradovi svojim profesionalnim i dobrovoljnim vatrogasnim jedinicama nisu u mogućnosti samostalno osigurati efikasnu zaštitu od požara i gašenje požara, općinski načelnik odnosno gradonačelnik, na prijedlog nadležne Službe za civilnu zaštitu i vatrogastvo donijeti će plan prijema u radni odnos sezonskih

vatrogasaca sa toga područja, na određeno vrijeme do šest mjeseci, i raspoređuju ih u profesionalnu vatrogasnu jedinicu, a koji ispunjavaju uslove iz člana 87. ovog Zakona.

(2) Plan iz stava (1) ovog člana definiše: potreban broj sezonskih vatrogasaca, način angažovanja sezonskih vatrogasaca, način osiguranja materijalno-tehničkih sredstava i opreme, vrijeme angažovanja, finansijska sredstva potrebna za plaće, naknade i druge troškove vatrogasaca i druga pitanja važna za organizaciju i izvršenje zadataka iz tog plana.

(3) Na osnovu utvrđenog plana općinski načelnik i gradonačelnik donose rješenja o prijemu sezonskih vatrogasaca u profesionalne vatrogasne jedinice, u kojem se uređuju pitanja definisana u planu iz stava (2) ovog člana.

(4) Angažovani sezonski vatrogasci koji nemaju položen propisani ispit za profesionalnog vatrogasca, polažu ispit u skladu sa propisom iz člana 90. ovog Zakona.

(5) U uslovima iz stava (1) uvodi se po potrebi pripravnost za rad zapovjednicima profesionalne vatrogasne postrojbe i profesionalnim vatrogascima. Za vrijeme provedeno u pripravnosti za rad pripada 20 % naknade od osnovne plaće za svaki sat. Evidenciju o vremenu pripravnosti vodi zapovjednik profesionalne vatrogasne postrojbe.

Član 85.

(Čuvanje tragova i osiguranje mjesta požara)

Rukovodioци akcije gašenja požara iz člana 77. ovog Zakona odgovorni su za uspješno vođenje intervencije i čuvanje požarišta od ponovnog aktiviranja i dužni su sačuvati tragove i predmete koji mogu poslužiti za utvrđivanje uzroka nastanka požara i osigurati mjesto požara do dolaska inspektora zaštite od požara odnosno policije.

Član 86.

(Saradnja vlasnika i korisnika zemljišta, zgrada i drugih objekata)

(1) Vlasnici odnosno korisnici zemljišta, zgrada i drugih objekata dužni su prilikom gašenja požara ili izvođenja drugih intervencija, vatrogascima i drugim učesnicima u gašenju požara dozvoliti:

a) prelazak preko njihovog zemljišta, zgrada i drugih objekata, kao i njihovo korištenje za gašenje požara;

b) upotrebu njihovih zaliha vode za gašenje požara.

(2) Izvođenje radnji iz stava (1) ovog člana rukovodilac akcije gašenja požara na ugroženom području saopštava usmenom odlukom. Rješenje

u pisanim obliku donosi komandir profesionalne vatrogasne jedinice na pijedlog rukovodioca akcije gašenja požara, najkasnije u roku 24 sata od početka izvođenja radnji iz stavka (1) ovog članka.

(3) Žalba izjavljena na usmeno ili pisano rješenje iz stava (2) ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

V-RADNO PRAVNI STATUS VATROGASACA I NAKNADE

Poglavlje IX - Radno pravni status vatrogasaca

Član 87.

(Primjena pravnih propisa na radno pravni status profesionalnih vatrogasaca)

Na radne odnose profesionalnih vatrogasaca koji se nalaze na radu u profesionalnim vatrogasnim jedinicama primjenjuju se propisi o radnim odnosima koji važe za državne službenike i namještenike organa državne službe i to:

a) za starještine profesionalnih vatrogasnih jedinica, njihove zamjenike i profesionalne vatrogasce koji imaju visoku stručnu spremu, VII stepen, važi Zakon o državnoj službi Federacije BiH;

b) za profesionalne vatrogasce koji imaju višu ili srednju stručnu spremu, VI odnosno IV stepen, važi Zakon o namještenicima u organima državne službe Federacije BiH;

c) odredbe ovog Zakona.

Član 88.

(Uslovi za zasnivanje radnog odnosa profesionalnog vatrogasca)

(1) Lice koje se prima na radno mjesto profesionalnog vatrogasca, osim općih uslova, za zasnivanje radnog odnosa mora ispunjavati i sljedeće posebne uslove:

a) da ima najmanje III stepen školske spreme odgovarajuće struke tehničkog smjera (vatrogasni, građevinski, metalski, hemijski, elektro, šumarski ili drugi smjer tehničke struke);

b) da je tjelesno, psihofizički i zdravstveno sposoban za vršenje vatrogasne djelatnosti, što dokazuje potvrdom ovlaštene zdravstvene ustanove;

c) da se protiv njega ne vodi krivični postupak, te da nije osuđivan za krivično djelo protiv života, imovine i opće sigurnosti.

(2) Psihofizičku i zdravstvenu sposobnost za vršenje poslova vatrogasca utvrđuje

nadležna zdravstvena ustanova prema važećim propisima.

(3) Primljeni kandidat koji nema položen ispit za profesionalnog vatrogasca, obavezan je taj ispit položiti na način i u roku propisan ovim Zakonom.

Član 89.

(Stručno osposobljavanje i usavršavanje profesionalnih vatrogasaca)

(1) Svi profesionalni vatrogasci zaposleni u profesionalnim vatrogasnim jedinicama općina i grada podliježu obavezi stalnog stručnog osposobljavanja i usavršavanja koje organizuju i provode Kantonalna uprava i nadležne Službe za civilnu zaštitu i vatrogastvo.

(2) Stručno osposobljavanje i usavršavanje profesionalnih vatrogasaca provodi se putem obuke, seminara, savjetovanja, vježbi, tečajeva ili drugih oblika koji se organizuju i provode u skladu sa planom i programom koji donosi Kantonalna uprava, a koji realizuju komandiri profesionalnih vatrogasnih jedinica općina odnosno grada. Profesionalni vatrogasci se mogu uputiti na stručnu obuku i osposobljavanje koje organizuju druge institucije kada se radi o pitanjima iz oblasti vatrogastva.

(3) Profesionalne vatrogasne jedinice iz stava (1) ovog člana dužne su da u okviru svoje redovne djelatnosti organizuju i stalno provode stručno osposobljavanje, uvježbavanje i kondicionu pripremu, radi održavanja i usavršavanja njihove spremnosti za vršenje operativnih poslova gašenja požara, pružanja pomoći i spašavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom, eksplozijom ili u drugim uakcidentnim situacijama.

(4) Plan, program i način realizovanja obuke iz stava (2) ovog člana, kao i sadržaj i

način polaganja ispita donosi Kantonalna uprava.

(5) Provjera stručne i kondicione spremnosti profesionalnih vatrogasaca provodi se najmanje jednom godišnje, a izvješće o realizaciji iste dostavlja se Kantonalnoj upravi.

(6) Sredstva za troškove stručnog osposobljavanja i usavršavanja iz stava (2), (3) i (4) ovog člana, osiguravaju zajednički Federalna uprava civilne zaštite i Kantonalna uprava.

(7) Školovanje lica za prekvalifikaciju-dokvalifikaciju za zanimanje vatrogasac tehničar-vatrogasac može se obavljati samo u obrazovnim ustanovama, dok se praktični dio obuke obavlja u profesionalnim vatrogasnim jedinicama na teritoriji Kantona, koje ispunjavaju tehničke i kadrovske uvjete propisane ovim Zakonom i drugim propisima.

(8) Program za prekvalifikaciju-dokvalifikaciju za zanimanje vatrogasac tehničar-vatrogasac donosi Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta

Kantona uz mišljenje Kantonalne uprave.

(9) Ovlaštenje za školovanje iz stava (7) ovog člana daje Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Kantona, uz suglasnost Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona i Kantonalne uprave.

(10) Tehničke uslove koje mora zadovoljiti obrazovna ustanova i profesionalna vatrogasna jedinica za obavljanje školovanja iz stava (7) propisuje Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona.

Član 90.

(Ispit iz oblasti vatrogastva)

(1) Ispit iz oblasti vatrogastva polažu:

a) profesionalni vatrogasci, vatrogasci pripravnici i sezonski vatrogasci polažu stručni ispit za profesionalnog vatrogasca;

b) komandiri profesionalne vatrogasne jedinice, njihovi zamjenici i starješine koje rukovode jedinicama za vrijeme gašenja požara polažu stručni ispit za rukovodioca akcije gašenja požara.

(2) Ispit iz stava (1) ovog člana polaže se u sljedećim rokovima:

a) profesionalni vatrogasci polažu ispit za profesionalnog vatrogasca u roku od šest mjeseci od dana prijema u radni odnos;

b) vatrogasci pripravnici i sezonski vatrogasci polažu ispit za profesionalnog vatrogasca nakon tri mjeseca po isteku pripravničkog odnosno sezonskog staža;

c) lica iz stava (1) tačka b) ispit za rukovodioca akcije gašenja požara polažu prije postavljenja na to radno mjesto, a najkasnije u roku od tri mjeseca od dana postavljenja, s tim da starješine koje rukovode jedinicama za vrijeme gašenja požara ispit polažu nakon pet godina od položenog ispita za profesionalnog vatrogasca.

(3) Način polaganja i druga pitanja koja se odnose na polaganje ispita iz oblasti vatrogastva za lica iz stava (1) ovog člana, propisuju se u uredbi o sadržaju, uvjetima, načinu i programu polaganja ispita u oblasti vatrogastva koju donosi Vlada Kantona na prijedlog Kantonalne uprave.

(4) Ispit za profesionalnog vatrogasca polaže se pred komisijom koju imenuje direktor Kantonalne uprave.

(5) Ispit za rukovodioca akcije gašenja požara polaže se pred komisijom koju imenuje direktor Federalne uprave civilne zaštite.

(6) U komisiju iz stava (4) se imenuju komandiri profesionalnih vatrogasnih jedinica i druga lica koja su stručna za materiju koja čini sadržaj tih ispita, što se bliže utvrđuje u propisu iz stava (3) ovog člana.

(7) Troškove ispita snosi nadležni organ službe

Hercegovačko-neretvanskog kantona

civilne zaštite i vatrogastva koje prijavljuje vatrogasce i starješine jedinica na polaganje stručnog ispita.

(8)Stručni ispit položen pred komisijom iz stava (3) ovog člana važi za sve profesionalne vatrogasne jedinice osnovane na području Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 91.

(Stručno osposobljavanje i usavršavanje
dobrovoljnih vatrogasaca)

(1)Pripadnici dobrovoljne vatrogasne jedinice osnovane u dobrovoljnem vatrogasnem društvu, pripadnici vatrogasne jedinice osnovane u pravnom licu, portiri, zaštitari i recepcionari u pravnim licima, državnim organima i drugim institucijama podliježu obavezi stručnog usavršavanja i osposobljavanja i polaganja stručnog ispita, iz oblasti vatrogasne djelatnosti, za sticanje zvanja dobrovoljni vatrogasac.

(2)Obuka, osposobljavanje i način polaganja ispita iz stava (1) ovog člana, bliže se definije u Programu obuke i osposobljavanja za sticanje zvanja dobrovoljni vatrogasac, kao i sadržaj i način polaganja stručnog ispita za dobrovoljne vatrogasce, koji propisuje Kantonalna uprava.

(3)Lica iz stava (1) ovog člana, obuku i osposobljavanje prema programu iz stava (2) ovog člana, prolaze u profesionalnoj vatrogasnoj jedinici.

Član 92.

(Vatrogasac pripravnik)

(1)Općine i gradovi koje imaju profesionalnu vatrogasnu jedinicu, dužne su primati vatrogasce pripravnike, na pripravnički staž na period od šest mjeseci.

(2)Vatrogasac pripravnik mora ispunjavati uslove iz člana 88. ovog Zakona, i da nije stariji od 25 godina života.

(3)Lice primljeno u radni odnos kao pripravnik polaze ispit za profesionalnog vatrogasca, u skladu sa propisom iz člana 90. ovog Zakona.

Član 93.

(Provjera zdravstvene i psihofizičke sposobnosti)

(1) Starješine profesionalnih vatrogasnih jedinica i profesionalni vatrogasci podliježu obavezi provjere zdravstvene i psihofizičke sposobnosti jednom u dvije godine, s tim da sezizuetno u opravdanim slučajevima provjera sposobnosti može izvršiti i u kraćem roku, po preporuci nadležne zdravstvene ustanove za taj slučaj.

(2) Provjeru zdravstvene i psihofizičke sposobnosti starješina vatrogasnih jedinica, profesionalnih vatrogasaca i vatrogasaca u vatrogasnim jedinicama

pravnog lica utvrđuje nadležna zdravstvena ustanova prema važećim propisima.

Član 94.

(Raspoređivanje profesionalnog vatrogasca u
slučaju umanjene radne sposobnosti)

(1)Ako se provjerom zdravstvenog i psihofizičkog stanja, utvrdi da starješina vatrogasne jedinice ili profesionalni vatrogasac nije sposoban za obavljanje tog posla, raspoređuje se na drugo radno mjesto koje odgovara njegovim preostalim radnim sposobnostima u okviru vatrogasne jedinice, odnosno službe civilne zaštite i vatrogastva, a u slučaju da se ne može rasporediti na neko drugo odgovarajuće radno mjesto, onda se proglašava prekobrojnim.

(2)U uslovima iz stava (1) ovog člana, radno pravni status starješine profesionalne vatrogasne jedinice odnosno profesionalnog vatrogasca koji ima visoku stručnu spremu, a koji se proglaši prekobrojnim rješava se po odredbama Zakon o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine koje se odnose na prekobrojnost državnih službenika.

(3)U uslovima iz stava (1) ovog člana, radno-pravni status starješine profesionalne vatrogasne jedinice odnosno profesionalnog vatrogasca koji ima višu ili srednju stručnu spremu, a koji se proglaši prekobrojnim rješava se po odredbama Zakona o namještenicima u organima državne službe u Federaciji Bosne i Hercegovine koje se odnose na prekobrojnost namještenika.

Član 95.

(Staž osiguranja)

(1)Starješini profesionalne vatrogasne jedinice i profesionalnom vatrogascu, koji vrše operativne poslove vatrogastva, staž osiguranja računa se u uvećanom trajanju od 15 mjeseci za 12 mjeseci efektivno provedenih na tim poslovima. Poslovi na kojima se priznaje uvećani staž i način uplate doprinosa za taj staž, uređuje se propisom Vlade Federacije BiH.

(2)Poslovi iz stava (1) ovog člana na kojima se priznaje uvećani staž i način uplate doprinosa za taj staž, uređuje se Odlukom o utvrđivanju radnih mesta u profesionalnoj vatrogasnoj jedinici na kojima se sestaž osiguranja računa u uvećanom trajanju i načinom uplate doprinosa za staž osiguranja u uvećanom trajanju.

(3)Lica iz stava (1) ovog članka imaju kolektivno osiguranje od posljedica nesretnog slučaja za vrijeme obavljanja službenih poslova ili u vezi službenih poslova.

Član 96.

(Plate i naknade)

1)Zbog posebnih uslova rada, težine, prirode posla i odgovornosti za obavljanje poslova vatrogastva iz člana 53. ovog Zakona, visina sredstava za plate starješina profesionalne vatrogasne jedinice, njihove zamjenike i profesionalne vatrogasce u profesionalnoj vatrogasnoj jedinici, kao i za inspektore iz člana 120. stav 1., i člana 123. stav 2) ovog Zakona, određuje se kao za državne službenike i namještenike uvećane do 30%, a za ostale zaposlenike organa uprave civilne zaštite i vatrogastva Kantona, općina i gradova koji obavljaju operativne poslove, određuje se kao za državne službenike i namještenike, uvećane do 20%.

2)Radna mjesta iz stava 1) ovog člana za koja pripada uvećanje plate utvrđuju se u pravilniku o platama i naknadama organa uprave civilne zaštite Kantona, općina i gradova, a prema radnim mjestima koja su za profesionalnu vatrogasnu postrojbu utvrđena u pravilniku o unutrašnjoj organizaciji tih organa.

Član 97.

(Pravo profesionalnih vatrogasaca na jednokratnu novčanu pomoć)

(1)Profesionalni vatrogasac koji u sastavu profesionalne vatrogasne jedinice ili po naredbi nadležnog starještine vatrogasne jedinice ili štaba civilne zaštite, učestvuje u vršenju vatrogasne djelatnosti, obuci, stručnom osposobljavanju ili vježbi, i bez svoje krivice zadobije povredu ili oboli, te zbog toga kod njega nastupi tjelesno oštećenje od najmanje 20%, ima pravo na jednokratnu novčanu pomoć čija se visina utvrđuje prema stupnju tjelesnog oštećenja.

(2)Ako profesionalni vatrogasac, u uslovima iz stava (1) ovog člana, izgubi život, pravo na jednokratnu novčanu pomoć pripada njegovoj porodici i biti će sahranjen o trošku organa uprave civilne zaštite i vatrogastva u kojem se nalazio u radnom odnosu, u mjestu koje odredi njegova porodica.

(3)Jednokratna novčana pomoć ostvaruje se po postupku i u visini koji je utvrđen u propisu koji donosi Vlada Kantona za jednokratnu novčanu pomoć pripadnika civilne zaštite koji je donesen na osnovu zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

Član 98.

(Pravo dobrovoljnih vatrogasaca i vatrogasaca pravnih lica na jednokratnu novčanu pomoć)

(1)Prava utvrđena u članu 97. ovog Zakona, pod istim uslovima pripadaju i vatrogascu dobrovoljne

vatrogasne jedinice iz vatrogasnog društva (u daljem tekstu: dobrovoljni vatrogasac), i vatrogascu iz vatrogasne jedinice pravnog lica kada po naredbi nadležnog organa uprave civilne zaštite i vatrogastva, štaba civilne zaštite ili drugog nadležnog organa, učestvuje u gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara, kao i u slučaju kada učestvuje na obuci, stručnom osposobljavanju, ili vježbi koje za dobrovoljne vatrogasne jedinice odnosno vatrogasne jedinice pravnog lica organizuju organi uprave civilne zaštite i vatrogastva ili drugi nadležni organi vlasti.

(2)Ako dobrovoljni vatrogasac ili vatrogasac iz vatrogasne jedinice pravnog lica za vrijeme vršenja zadatka iz stava (1) ovog člana, bude povrijeđen, oboli ili izgubi život, ima prava utvrđena u članu 101. ovog Zakona.

Član 99.

(Pravo dobrovoljnih vatrogasaca na novčanu naknadu u slučajevima intervencije i obuke)

(1)Dobrovoljni vatrogasac koji se nalazi u radnom odnosu u pravnom licu, organu uprave ili drugoj instituciji, kada po naredbi nadležne uprave civilne zaštite i vatrogastva, štaba civilne zaštite ili drugog nadležnog organa, učestvuje u vatrogasnoj intervenciji za vrijeme radnog vremena, ima pravo na novčanu naknadu koja se ostvaruje na način utvrđen u članu 102. ovog Zakona.

(2)Dobrovoljni vatrogasac koji nije u radnom odnosu, kada učestvuje u vatrogasnim intervencijama, obuci, stručnom osposobljavanju ili vježbi, ima pravo na novčanu naknadu u visini prosječne neto plate u Kantonu prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, koja se određuje srazmjerno vremenu koje je vatrogasac proveo u vatrogasnoj intervenciji, odnosno osposobljavanju, obuci ili vježbi.

(3)Ovu naknadu isplaćuje organ uprave civilne zaštite i vatrogastva koji je naredio učešće dobrovoljnog vatrogasca u vatrogasnoj intervenciji, na provođenju stručnog osposobljavanja, obuci ili vježbi, odnosno čiji je štab civilne zaštite naredio to učešće.

(4)Pravno lice, organ uprave ili druga institucija u kojima se dobrovoljni vatrogasac nalazi u radnom odnosu dužno je omogućiti tom vatrogascu odsustvovanje sa posla kada je pozvan na vršenje poslova vatrogastva iz stava 1) ovog člana.

Poglavlje X - Prava građana za vrijeme učešća u vatrogasnoj intervenciji

Član 100.

(Prava građana za vrijeme učešća u vatrogasnoj intervenciji)

(1) Građani koji po naredbi nadležnog štaba civilne zaštite ili drugog nadležnog organa učestvuju u gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara, pa bez svoje krivice zadobiju povredu ili obole, te zbog toga kod njih nastupi tjelesno oštećenje od najmanje 20% imaju pravo na jednokratnu novčanu pomoć koja se ostvaruje na način i pod uslovima koji su utvrđeni u članu 97. ovog Zakona.

(2) U uslovima iz stava (1) ovog člana, građani imaju pravo na troškove prevoza, smještaja i ishrane u toku vršenja tih poslova.

(3) Smještaj i ishrana osiguravaju se pod uslovima ako učešće u gašenju požara i spašavanja ljudi i materijalnih dobara traje neprekidno duže od osam sati.

(4) Građani imaju pravo na naknadu za svoju uništenu ili oštećenu odjeću i obuću koja nastane u toku učešća u gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara koja se određuje srazmjerno vrijednosti uništene ili oštećene odjeće i obuće prema mjesnim prilikama koju utvrđuje komisija koju formira organ uprave civilne zaštite i vatrogastva iz stava (5) ovog člana.

(5) Sredstva za naknade iz ovog člana osiguravaju se u budžetu Kantona, općina i gradova, koje obračunava i isplaćuje organ uprave civilne zaštite i vatrogastva čiji je štab civilne zaštite naredio učešće građana u gašenju požara i spašavanju ugroženih ljudi i materijalnih dobara.

Član 101.

(Prava građana u slučajevima povrjeđivanja, bolesti, invalidnosti i smrti kao neposrednih posljedica vršenja zadataka na gašenju požara)

(1) Kada po naredbi nadležnog štaba civilne zaštite ili drugog nadležnog organa građani učestvuju u gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara, pa budu povrijeđeni ili nastupi bolest ili invalidnost, kao neposredna posljedica vršenja zadataka na gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara, imaju po tom osnovu prava iz penzionog, invalidskog i zdravstvenog osiguranja kao za slučaj povrede na radu.

(2) Članovi porodica građana koji su u uslovima iz stava (1) ovog člana izgubili život, imaju prava iz penzionog, invalidskog i zdravstvenog osiguranja kao da su izgubili život za slučaj povrede na radu. U ovom slučaju porodici pripada i pravo na troškove sahrane.

(3) Prava iz stava (1) i (2) ovog člana, ostvaruju se

na način i pod uslovima koji su utvrđeni u zakonu i drugim propisima o penzionom, invalidskom i zdravstvenom osiguranju na osnovu ozljede na radu.

(4) Troškove sahrane iz stava (2) ovog člana isplaćuje organ uprave civilne zaštite čiji je štab civilne zaštite ili drugi nadležni organ naredio učešće građana u gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom.

Član 102.

(Naknade licima u radnom odnosu za učešće u vatrogasnoj intervenciji)

(1) Lica u radnom odnosu koja po naredbi nadležnog štaba civilne zaštite ili drugog nadležnog organa, učestvuju u gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom, imaju pravo na novčanu naknadu koju obračunava i isplaćuje pravno lice, organ uprave ili druga institucija kod koje se ta osoba nalazi u radnom odnosu.

(2) Naknada se obračunava u visini njegove prosječne mjesecne plate utvrđene u prethodnom mjesecu prije učešća u gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara srazmjerno vremenu provedenom na vršenju tih poslova.

(3) Vrijeme provedeno na gašenju požara iz stava (1) ovog člana, računa se u radni staž a doprinos za penziono, invalidsko i zdravstveno osiguranje plaća pravno lice, državni organ ili druga institucija kod koje se ta osoba nalazi u radnom odnosu.

(4) Pravno lice, državni organ ili druga institucija koja je izvršila isplatu naknade iz stava (1) ovog člana, ima pravo podnijeti zahtjev za nadoknadu isplaćene naknade.

(5) Zahtjev iz stava (4) ovog člana se podnosi organu uprave civilne zaštite čiji je

štab civilne zaštite naredio učešće tih lica na gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom.

Član 103.

(Naknade nezaposlenih i drugih lica za učešće u vatrogasnoj intervenciji)

(1) Lica koja samostalno obavljaju neku djelatnost i koja po naredbi nadležnog štaba civilne zaštite ili drugog nadležnog organa, učestvuju u gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara, imaju pravo na novčanu naknadu ako je učešće trajalo najmanje osam ili više sati.

(2) Tu naknadu na zahtjev te osobe isplaćuje organ uprave civilne zaštite i vatrogastva čiji je štab civilne zaštite naredio učešće tih lica u gašenju požara, s tim da te osobe same vrše uplatu doprinosa za penziono,

invalidsko i zdravstveno osiguranje iz ličnih sredstava.

(3) Novčana naknada iz stava (1) ovog člana obračunava se u visini prosječne dnevne zarade koja se dobije od prosječne mjesecne neto plate u Federaciji BiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, o čemu se donosi rješenje.

(4) U uslovima iz stava (1) ovog člana, novčana naknada pripada i nezaposlenoj osobi, koju ostvaruje na način predviđen u odredbama stava (1) i (2) ovog člana.

Član 104.

(Naknade štete za oštećena ili uništena materijalna sredstva korištena u akciji gašenja požara)

(1) Građani, pravna lica, organi uprave i druge institucije koji su po naredbi nadležnog štaba civilne zaštite, za vrijeme vatrogasne intervencije iz članova 78., 79. i 80. ovog Zakona, za potrebe gašenja požara i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, dali alat, prevozna, tehnička i druga sredstva, imaju pravo na naknadu štete koja nastane oštećenjem ili uništenjem tih sredstava tokom korištenja u akcijama gašenja požara i spašavanja ljudi i materijalnih dobara.

(2) Naknadu štete na zahtjev građana, pravnog lica, organa uprave ili druge institucije obračunava i isplaćuje organ uprave civilne zaštite i vatrogastva čiji je štab civilne zaštite zapovjedio predaju sredstava iz stava (1) ovog člana.

(3) Naknada se isplaćuje u visini stvarne štete prema mjesnim prilikama koju utvrđuje komisija koju formira organ uprave civilne zaštite i vatrogastva čiji je štab zapovjedio predaju sredstava iz stava (1) ovog člana.

Član 105.

(Naknade štete i troškova vatrogasnih jedinica nastalih učešćem u gašenju požara na području druge općine, grada, kantona)

(1) Kada je profesionalna vatrogasna jedinica općine odnosno grada, dobrovoljna vatrogasna jedinica ili vatrogasna jedinica pravnog lica, po naredbi nadležnog štaba civilne zaštite, učestvovala u gašenju požara na području drugog kantona, općine ili grada, ima pravo na naknadu:

a) za oštećenu ili uništenu opremu, tehnička i druga sredstva korištena u gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom;

b) za sredstva utrošena za gašenje požara (gorivo, dnevnice i druge troškove).

(2) Naknadu za štete i troškove iz stava (1) ovog člana, utvrđuje komisija koja se formira prema članu

104. stav (3) ovog Zakona, a određuje se u visini stvarne štete, odnosno u visini učinjenih troškova prema mjesnim prilikama, a realizira se na način propisan u stavu (3),(4) i (5) ovog člana.

(3) Naknade i troškove iz stava (1) ovog člana snosi Kanton, općina ili grad, koji su tražili pomoći u gašenju požara na njihovom području, a isplaćuje se u roku od 30 dana od završene vatrogasne intervencije.

(4) Kanton, općine ili gradovi koji su isplatili naknadu troškova iz stava (1) ovog člana imaju pravo na nadoknadu tih troškova i štete koju ostvaruju od pravnih lica, državnih organa, drugih institucija i građana za koje se pravosnažnom odlukom utvrdi da su namjerno prouzrokovali taj požar. Sudski postupak protiv pravnih lica, organa i institucija iz ovog stava pokreće se tužbom koju podnosi organ uprave civilne zaštite Kantona, općine odnosno grada na čijem je području vršena vatrogasna intervencija, odnosno gdje je gašen požar.

(5) Pravno lice ili druga institucija dužni su nadoknaditi štetu i troškove iz stava (1) ovog člana koje je imala profesionalna vatrogasna jedinica, općine ili grada za vrijeme njihovog angažovanja na gašenju požara na objektima i materijalnim dobrima pravnog lica, odnosno druge institucije. Ta naknada i troškovi se ostvaruju na zahtjev organa uprave civilne zaštite i vatrogastva Kantona, općina ili gradova čije su vatrogasne jedinice učestvovali u gašenju požara, a ostvaruje se na osnovu stava (2) ovog člana.

Član 106.

(Naknada štete pravnim licima, državnim organima, institucijama i građanima nastale na materijalnim dobrima korištenim u gašenju požara)

(1) Pravnim licima, državnim organima, drugim institucijama i građanima pripada naknada štete koja nastane na njihovim materijalnim dobrima koja se koriste u gašenju požara na osnovu naredbe koja se donose na osnovu člana 83. stav (1) tačke e), g), h), i) i k) ovog Zakona.

(2) Šteta koja nastane prema stavu (1) ovog člana, nadoknađuje se u visini stvarne štete prema mjesnim prilikama koju utvrđuje komisija koja se formira prema članu 104. stav (3) ovog Zakona.

(3) Naknadu štete iz stava (2) ovog člana plaća Kanton, općina ili grad na čijem je području gašen požar, a nadoknada isplaćene naknade vrši se na način predviđen u članu 105. ovog Zakona.

(4) Pravo na naknadu štete iz stava (1) ovog člana nemaju građani, pravna lica, državni organi i druge institucije, ako je korištenje materijalnih dobara vršeno radi gašenja požara na njihovim objektima i materijalnim dobrima.

Član 107.

(Naknada štete vlasnicima ili korisnicima materijalnih dobara korištenih u gašenju požara)

(1) Vlasnici odnosno korisnici materijalnih dobara imaju pravo na naknadu štete kojanastane na njihovim materijalnim dobrima koja su korištena prilikom izvođenja vatrogasne intervencije prema članu 86. ovog Zakona.

(2) Stvarnu štetu prema mjesnim prilikama plaća Kanton, općina ili grad čiji je rukovodilac akcije gašenja požara zapovjedio korištenje tih sredstava, a obračun i isplatu štete vrši organ uprave civilne zaštite i vatrogastva kome pripada taj rukovodilac akcije, koju utvrdi komisija koja se formira prema članu 104. stav (3) ovog Zakona.

Član 108.

(Način procjene štete)

Procjena štete na materijalnim dobrima i drugoj imovini pravnih lica, organa uprave, drugih institucija i građana koja nastane od požara i eksplozija vrši se prema Uredbi o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća.

VI - FINANSIRANJE ZAŠTITE OD POŽARA I VATROGASTVA

Član 109.

(Finansiranje zaštite od požara)

(1) Finansijska sredstva potrebna za organizovanje, provođenje i unapređenje mjera zaštite od požara predviđenih ovim Zakonom, te obučavanje i osposobljavanje zaposlenih lica planiraju i osiguravaju pravna lica, organi uprave i druge institucije svaki za svoje građevine, prostore i zaposlena lica.

(2) Finansijska sredstva za potrebe iz stava (1) ovog člana, planiraju se i osiguravaju svake godine u okviru finansijskog plana pravnog lica, organa uprave i druge institucije, u okviru sredstava za obavljanje njihove redovne djelatnosti.

Član 110.

(Finansiranje vatrogastva)

Vatrogasna djelatnost predviđena ovim Zakonom finansira se iz:

a) Budžeta Kantona u visini od 0,5% do 1% od poreznih prihoda budžeta za obaveze utvrđene u članu 111. ovog Zakona, a što utvrđuje Vlada prijedlogom budžeta;

b) Budžeta općina odnosno grada za obaveze utvrđene u članu 112. ovog Zakona za tekuću godinu;

c) sredstava pravnih lica i vatrogasnih društava;

- d) premija osiguranja;
- e) dobrovoljnih priloga ili poklona pravnih i fizičkih lica;
- f) međunarodne pomoći;
- g) drugih namjenskih izvora utvrđenih ovim i drugim zakonima.

Član 111.

(1) Kanton finansira:

a) vršenje poslova zaštite od požara i vatrogastva iz članova 7. do 9. ovog Zakona koja su u nadležnosti Kantona i Kantonalne uprave;

b) pružanje materijalne pomoći profesionalnim vatrogasnim jedinicama općina i gradova na području Kantona;

c) istraživačke i razvojne projekte od značaja za zaštitu od požara i vatrogastvo;

d) organizovanje, provođenje stručne obuke i osposobljavanje vatrogasaca i drugih osoba za obavljanje vatrogasne djelatnosti;

e) pružanje pomoći dobrovoljnim vatrogasnim društvima i dobrovoljnim vatrogasnim jedinicama tih društava sa područja Kantona, za obavljanje poslova iz njihove nadležnosti od značaja za zaštitu od požara i vatrogastvo;

f) naknade plaća i druge naknade predviđene ovim Zakonom za građane i lica u radnom odnosu za njihovo učešće u gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara, kao i naknade za korištenje njihovih prevoznih i materijalno tehničkih sredstava i opreme koja se koristi u gašenju požara po zapovijedi Kantonalnog štaba civilne zaštite;

g) druge potrebe u oblasti zaštite od požara i vatrogasne djelatnosti iz nadležnosti Kantona.

(2) Finansijska sredstva za finansiranje zadataka iz stava (1) ovog člana, planiraju se i osiguravaju u Budžetu Kantona na prijedlog Kantonalne uprave.

Član 112.

(Finansiranje iz budžeta općina, gradova)

(1) Općine odnosno gradovi finansiraju:

a) vršenje poslova zaštite od požara i vatrogastva iz članova 10. i 11. ovog Zakona koja su u nadležnosti općina, gradova i Službe za civilnu zaštitu i vatrogastvo;

b) osnivanje, organizovanje i materijalno opremanje profesionalne vatrogasne jedinice općina odnosno gradova i stručnu obuku i osposobljavanje profesionalnih vatrogasaca;

c) pružanje pomoći dobrovoljnim vatrogasnim društvima i dobrovoljnim vatrogasnim jedinicama tih društava za obavljanje poslova iz njihove nadležnosti od značaja za zaštitu od požara i vatrogastvo;

d) naknade plaća i druge naknade predviđene ovim Zakonom za građane i lica u radnom odnosu za njihovo učešće u gašenju požara, kao i naknade za korištenje njihovih prevoznih, tehničkih i drugih sredstava i opreme koja se koriste u gašenju požara po zapovjedi općinskog odnosno gradskog štaba civilne zaštite;

e) druge potrebe iz oblasti zaštite od požara i vatrogasne djelatnosti iz nadležnosti općine, odnosno grada.

(2) Finansijska sredstva za finansiranje zadataka iz stava (1) ovog člana, planiraju se i osiguravaju u budžetu općina odnosno gradova na prijedlog Službe za civilnu zaštitu i vatrogastvo.

Član 113.

(Finansiranje iz premije osiguranja)

(1) Društva za osiguranje i druge pravne osobe, koja se bave osiguranjem imovine pravnih i fizičkih osoba, dužna su izdvajati finansijska sredstva za zaštitu od požara i vatrogastvo iz premije osiguranja imovine od požara i prirodnih sila u iznosu od 6%, a 1% sredstava od naplaćene funkcionalne premije osiguranja, koja se odnose na osiguranje motornih vozila.

(2) Sredstva iz stava (1) ovog člana, uplaćuju se na račun budžeta (riznice) Kantona, a vode se na posebnom jedinstvenom transakcijskom računu budžeta Federacije, Kantona, općine i grada. Ta sredstva se raspodjeljuju tako što 10 % pripada Federaciji, 20 % Kantonu od čega 4% za dobrovoljne vatrogasne postrojbe formirane u dobrovoljnim vatrogasnim društвima na nivou Kantona i 70 % općini odnosno gradu od čega 6% za dobrovoljne vatrogasne postrojbe formirane u dobrovoljnim vatrogasnim društвima u općini odnosno gradu, u kojoj su ta sredstva ostvarena.

(3) Sredstva na transakcijskom računu iz stavka (2) ovog člana, koja nisu utrošena akumuliraju se sa sredstvima koja se prikupljaju u toku naredne godine.

(4) Sredstva iz stava (2) ovog člana, mogu se koristiti samo za nabavku i održavanje vatrogasne opreme, materijalno tehničkih sredstava za vatrogasne jedinice, stručno obučavanje i osposobljavanje vatrogasaca, udruživanje sredstava sa drugim nivoima vlasti za kupovinu materijalno-tehničkih sredstava i opreme za potrebe zaštite od požara i vatrogastva.

(5) Uslove, prioritete i način korištenja sredstava iz stava (2) ovoga člana, utvrđuju:

a) za sredstva Kantona - Vlada Kantona na prijedlog Kantonalne uprave;

b) za sredstva općina odnosno gradova općinska odnosno gradska vijeća na prijedlog načelnika

odnosno gradonačelnika.

(6) Kontrolu obračunavanja uplate, te raspodjelu sredstava za potrebe zaštite od požara i vatrogastva iz stava (1) ovog člana, vrše mjerodavni organi i službe Ministarstva finansija Kantona.

Član 114.

(Finansiranje iz drugih izvora)

(1) Općine i gradovi u skladu sa članom 110. tačka g) ovog Zakona, a u vezi s članom 8. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH, mogu donijeti odluku o naknadama odnosno takšama za zaštitu od požara i vatrogastvo.

(2) Obaveznike, visinu naknade odnosno takse i način prikupljanja, iz stava (1) ovog člana, kao i druga pitanja utvrđuju se posebnom odlukom općinskog odnosno gradskog vijeća.

(3) Pravna lica koja formiraju svoju profesionalnu vatrogasnu jedinicu isključuju se od obaveze plaćanja naknade iz stava (1) ovog člana.

(4) Sredstva iz stava (1) ovog člana mogu se koristiti isključivo za namjene iz člana 113. stav (5) ovog Zakona.

Član 115.

(Finansiranje dobrovoljnih vatrogasnih društava)

Dobrovoljna vatrogasna društva finansiraju se iz sredstava koja osiguravaju osnivači društava, donacija i drugih vrsta pomoći fizičkih i pravnih lica, kao i sredstava koja se za njihove aktivnosti osiguraju u budžetu Kantona, općina i gradova.

Član 116.

(Finansiranje vatrogasnih saveza)

Vatrogasni savezi finansiraju se članarinom svojih članova, donacijama i drugim vrstama pomoći pravnih i fizičkih lica, kao i sredstvima koja se za aktivnosti saveza osiguraju u budžetu općina i gradova.

Član 117.

(Finansiranje vatrogasnih jedinica pravnih lica)

Vatrogasne jedinice koje osnivaju pravna lica za svoje potrebe finansiraju se iz sredstava koja osigurava pravno lice u okviru sredstava za ostvarivanje svoje redovne djelatnosti.

VII-UPRAVNINADZORNADPROVOĐENJEM OVOG ZAKONA

Član 118.

(Nadležnost za vršenje upravnog nadzora)

(1) Upravni nadzor nad primjenom ovog Zakona i podzakonskih propisa donesenih na osnovu njega, u

Hercegovačko-neretvanskog kantona

pitanjima koja su u nadležnosti Kantona vrše:

a)Kantonalna uprava za pitanja koja su stavljeni u njenu nadležnost;

b)Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona za pitanja koja su stavljeni u njegovu nadležnost;

c)Ministarstvo finansija Kantona u odnosu na uplatu sredstava iz člana 113. ovog Zakona;

d)druga kantonalna ministarstva u odnosu na pitanja u kojima su oni, na osnovu ovog Zakona, donijeli odgovarajuće podzakonske propise ili tehničke standarde u oblasti zaštite od požara.

(2)Upravni nadzor iz stava (1) ovog člana se ostvaruje u pravnim licima, kantonalnim organima uprave, Službama za civilnu zaštitu i vatrogastvo.

(3)Upravni nadzor obuhvata uvid i kontrolu zadataka i aktivnosti koje se odnose na provođenje mjera zaštite od požara, pregled akata i dokumentacije iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva, pružanje stručne pomoći, traženje podataka i obavještenja o obavljanju poslova zaštite od požara i provođenja vatrogasne djelatnosti, poduzimanje odgovarajućih mjera na pravilnom postupanju u primjeni ovog Zakona i rješavanje u prvostepenom upravnom postupku u slučajevima predviđenim ovim Zakonom.

(4)Pravna lica, državni organi i druge institucije dužne su dostaviti tražene podatke i dokumentaciju koju zatraži Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona i Kantonalna uprava.

Član 119.

(Predmet upravnog nadzora)

Upravni nadzor iz člana 118. ovog Zakona, odnosi se na nadzor nad zakonitošću poduzetih aktivnosti i mjera u oblasti zaštite od požara i poslova vatrogasne djelatnosti, prema ovom Zakonu.

VIII - INSPEKCIJA ZA ZAŠTITU OD POŽARA I VATROGASTVO

Poglavlje XI- Inspeksijski nadzor iz nadležnosti Kantonalne uprave iz oblasti vatrogastva

Član 120.

(1)Kantonalni inspektor za vatrogastvo iz Kantonalne uprave (u daljem tekstu inspektor za vatrogastvo), u okviru svoje nadležnosti, vrše inspeksijski nadzor u skladu sa ovim Zakonom i pravilima tehničke struke, u općinama, gradu i svim pravnim licima od značaja za Kanton, općine i gradove, a koja su utvrđena u odredbama stava (2) ovog člana.

(2)U oblasti vatrogastva inspeksijski nadzor se vrši u skladu sa ovim Zakonom i propisima donesenim na

osnovu ovog Zakona, koji se odnosi na:

a)nadzor nad provođenjem onih mjera koje su od značaja za efikasno izvršenje vatrogasne intervencije;

b) lične i materijalne formacije vatrogasnih jedinica općina i gradova, popunjeno tih jedinica vatrogascima koji ispunjavaju propisane uslove, pravilnost čuvanja tehničkih sredstava i vatrogasne opreme, njeno održavanje u ispravnom stanju, provođenje obuke, stručno osposobljavanje i usavršavanje vatrogasaca tih postrojbi prema utvrđenim planovima i programima obuke;

c) vođenje propisane evidencije iz člana 59. ovog Zakona i pravilnost postavljanja starješina jedinica na način predviđen ovim Zakonom;

d) osnivanje vatrogasnih jedinica u pravnim licima prema članu 72. ovog Zakona;

e) vršenje poslova iz oblasti vatrogastva iz nadležnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava u skladu sa odredbama članova 65. do 68. ovog Zakona;

f) usklađenost općih akata vatrogasnih društava i njihovih saveza s odredbama članova 65. do 68. i člana 70. ovog Zakona;

g) primanje vatrogasaca vježbenika na vježbenički staž u skladu sa odredbama člana 92. ovog Zakona;

h) rješavanje zahtjeva građana i drugih osoba u vezi ostvarivanja naknada u skladu sa odredbama članova 100. do 108. ovog Zakona;

i) organizovanje i provođenje stručnog osposobljavanja i usavršavanja dobrovoljnih vatrogasaca u skladu sa članom 91. ovog Zakona.

j) donošenje propisa kojim se uređuje organizacija i funkcionisanje oblasti vatrogastva na području općina odnosno gradova i njihova usklađenost sa ovim Zakonom.

(3)Poslove inspeksijskog nadzora iz nadležnosti Kantonalne uprave iz oblasti vatrogastva obavljaju Kantonalni inspektori za vatrogastvo, koji imaju prava i dužnosti inspektora utvrđena u Zakonu o organizaciji uprave HNK i najmanje pet godina radnog staža u struci.

(4)Inspektori za vatrogastvo, mogu biti lica koja imaju najmanje visoku stručnu spremu, VII stepen, iz oblasti zaštite od požara, sigurnosti i tehničkih struka koje su utvrđene u članu 127. stav (5) Zakona o organizaciji uprave HNK i najmanje pet godina radnog staža u struci.

(5)Kantonalna uprava donosi propis o sadržaju i načinu vršenja poslova inspeksijskog nadzora iz stava (2) ovog člana.

(6)Inspeksijski nadzor se provodi po pravilima Zakona o upravnom postupku.

(7)Kantonalna uprava donosi plan i program stručnog osposobljavanja i usavršavanja inspektora za vatrogastvo, organizira i provodi tu obuku.

Član 121.

(Rješenje inspektora za vatrogastvo)

(1)Sve mjere koje inspektor za vatrogastvo naredi, pri vršenju inspekcijskog nadzora, vrše se rješenjem.

(2)Inspektor za vatrogastvo, pri vršenju inspekcijskog nadzora iz člana 120. stav (2) ovog Zakona, može narediti svaku mjeru kojom se može otkloniti ili sprječiti nastanak negativnih posljedica i kojom se osigurava postupanje u tim pitanjima na način predviđen članom 133. Zakona o organizaciji uprave HNK.

(3)Protiv rješenja inspektora za vatrogastvo može se izjaviti žalba Kantonalnoj upravi u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

(4)Žalbu rješava nadležni rukovodilac Kantonalne uprave čiji je inspektor donio rješenje.

(5)Rješenje doneseno po žalbi iz stava (3) ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

(6)Pravna lica, državni organi i druge institucije iz člana 120. ovog Zakona, kod kojih se vrši inspekcijski nadzor, dužna su postupiti po rješenju inspektora za vatrogastvo.

Poglavlje XII- Inspekcijski nadzor iz nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona iz oblasti zaštite od požara

Član 122.

(Nadležnosti inspekcije Ministarstva unutrašnjih poslova)

Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona vrši nadzor nad zakonitošću rada institucija koje imaju javna ovlaštenja u oblasti zaštite od požara i poslove inspekcijskog nadzora nad provođenjem mjera zaštite od požara određenih ovim Zakonom i planovima zaštite od požara, kao i nad provođenjem propisa o tehničkim normativima i standardima koji se odnose na zaštitu od požara.

Član 123.

1)Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona vrši inspekcijski nadzor u oblasti zaštite od požara u skladu sa ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona, koji se odnosi na:

1)skladištenje eksplozivnih materija za upotrebu u privredi;

2)objekte i postrojenja za proizvodnju energije nazivne snage do 35 MW;

3)skladištenje zapaljivih tečnosti kapaciteta do 1.000 m³;

4)skladištenje zapaljivih gasova u bocama kapaciteta do 5.000 kg;

5)skladištenje zapaljivih gasova kapaciteta do 30 m³;

6)industrijske objekte (farmaceutske, hemijske, tekstilne, drvne i druge industrije) na području Kantona;

7)trgovinski promet pirotehničkih sredstava;

8)nadzor u pravnim licima, organima uprave i drugim institucijama kojima je povjerenio na upravljanje područje prirodnog i kulturno-istorijskog naslijeđa od značaja za Kanton, općine i gradove;

9)nadzor u organima uprave i drugim institucijama koje se bave poslovima arhive i arhivske građe iz nadležnosti Kantona, općina i gradova;

10)objekte za masovno okupljanje građana (koncertne i sportske dvorane, stadioni i td.);

11)objekte u vlasništvu Kantona, općina i gradova;

12)objekte fizičkih i pravnih lica i objekte u državnom ili privatnom vlasništvu koji nisu u kategoriji industrijskih objekata;

13)saradnju u akcijama policije, vezanim za kontrolu prometa eksplozivnih i drugih opasnih materija iz nadležnosti Kantona;

14)rad operativnih ekipa na razjašnjenju uzroka i utvrđivanju odgovornosti za nastanak požara, eksplozija i akcidenata sa opasnim materijama u nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona;

15)nadzor upravnim licima koja obavljaju kontrolu ispravnosti, servisiranje i održavanje aparata za gašenje početnog požara i poslove ispitivanja i funkcionalnosti ugrađenog sistema aktivne zaštite od požara;

16)pravnim licima iz člana 30. stav (1) ovog Zakona.

17)organizovanje i provođenje zaštite od požara u organima uprave, pravnim licima i drugim institucijama;

18)programiranje razvoja zaštite od požara, uskladu sa odredbom člana 12. ovog Zakona.

19)donošenje planova zaštite od požara općina, grada i pravnih lica od značaja za Kanton, općine i gradove u skladu sa odredbama člana 10. ovog Zakona.

20)opće akte iz člana 16. ovog Zakona u državnim organima i pravnim licima od značaja za Kanton, općine i gradove;

21)dostavljanje podataka operativnim centrima civilne zaštite i vatrogastva Kantona, općina i gradova u skladu sa odredbama člana 46. ovog Zakona;

22)provodenje statističkih istraživanja iz oblasti zaštite od požara iz nadležnosti Kantona, općina i

gradova prema članu 47. ovog Zakona;

23)planiranje i osiguranje finansijskih sredstava za potrebe iz člana 109. ovog Zakona u kantonalnim organima uprave, općina, gradova i pravnim licima od značaja za Kanton, općine i gradove;

24)provodenje obuke i osposobljavanja zaposlenih lica iz člana 48. ovog Zakona u kantonalnim organima uprave, općina, gradova i pravnim licima od značaja za Kanton, općine i gradove.

25)donošenje propisa kojim se uređuje organizacija i funkcionisanje zaštite od požara na području općina odnosno gradova i njihova usklađenost sa ovim Zakonom.

(2)Poslove inspekcijskog nadzora iz nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova

Kantona vrše inspektorji za zaštitu od požara Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona (u daljem tekstu: inspektorji zaštite od požara), koji imaju prava i dužnosti inspektora utvrđena u Zakonu o organizaciji organa u Kantonu.

(3)Inspektorji zaštite od požara mogu biti lica koja imaju najmanje visoku stručnu spremu, VII stupanj, iz oblasti zaštite od požara, sigurnosti i tehničkih struka koje su utvrđene u članku 127. stavak 5. Zakona o organizaciji uprave Kantona.

(4)Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona donosi propis o sadržaju i načinu vršenja poslova inspekcijskog nadzora iz stava (1) ovog člana.

(5)Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona donosi plan i program stručnog osposobljavanja i usavršavanja inspektora zaštite od požara i organizira i provodi tu obuku.

Član 124.

(Postupanje inspektora zaštite od požara)

(1)U cilju sprečavanja izbjivanja i širenja požara, inspektorji zaštite od požara mogu narediti da se preduzmu sljedeće mјere:

a)izvrši ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti postrojenja, instalacija ili uređaja od kojih prijeti opasnost za izbjivanje požara;

b)dovedu u ispravno stanje ili da se preurede, premjeste odnosno demontiraju postrojenja, instalacije ili uređaji od kojih prijeti opasnost za izbjivanje požara;

c)dovedu u ispravno i funkcionalno stanje postrojenja, instalacije ili uređaje koji su u funkciji zaštite od požara, gašenja i sprječavanja širenja požara;

d)izvrši popravka, rekonstrukcija, dogradnja i pregradnja na objektima u svrhu sprječavanja izbjivanja i širenja požara ili spašavanja ljudi i materijalnih

dobra;

e)zabranu upotreba objekta, postrojenja, uređaja i instalacija ako se njihovim preuređenjem ili drugim mjerama ne može otkloniti opasnost od požara po ljudi i tuđa materijalna dobra;

f)izvrši uklanjanje građevinskih i drugih fizičkih prepreka, predmeta i materijala koji bi u slučaju izbijanja požara predstavljali smetnju za brzu i efikasnu evakuaciju ljudi i gašenje požara, ili bi svojim izgledom ili funkcijom mogli dovesti u zabludu ljudi koji se evakuišu;

g)izvrši uklanjanje zapaljivih materijala koji su ugrađeni u konstruktivne elemente građevine, ili su upotrebljeni za horizontalne i vertikalne površine evakuacionih puteva, ako ti materijali predstavljaju opasnost za nastanak i širenje požara ili u požaru razvijaju otrovne gasove ili preveliku količinu dima;

h)izvrši uklanjanje i čišćenje otpadnih materija i prašine sa mjesta na kojima pogoduju izbijanju i širenju požara;

i)zabranu upotrebu otvorenog plamena, iskrenja i žara, uključujući i uređaje koji ih mogu stvarati, na mjestima na kojima bi mogli izazvati požar;

j)zabranu upotrebu ili držanje lako zapaljivih tečnosti i gasova, kao i posebno zapaljivih čvrstih materija, ako se koriste na način koji nije siguran ili se drže na neuslovnim mjestima ili mjestima na kojima predstavljaju opasnost po okolinu;

k)poduzmu zaštitne mјere protiv namjernog ili slučajnog ubacivanja predmeta u objekte i prostore gdje bi mogli izazvati požar;

l)izvrši obilježavanje požarnih puteva i puteva evakuacije, postave odgovarajući znaci, natpsi i uputstva, izvede sigurnosna i „panik“ rasvjeta;

m)izvedu propisni izlazi iz objekata radi omogućavanja brzog izlaska ljudi u slučaju požara;

n)osigura stalni nadzor nad mjestima gdje su smještene zapaljive i eksplozivne materije;

o)osigura stalno, povremeno ili privremeno vatrogasno ili protupožarno dežurstvo u

građevinama ili vanjskom prostoru;

p)osigura stabilne, polustabilne, mobilne i druge odgovarajuće instalacije i uređaje za gašenje požara, kao i instalacije za dojavu požara i druge instalacije i uređaje sa zaštitnim i kontrolnim djelovanjem u funkciji zaštite ljudi i materijalnih dobara;

q)zabranu daljnje izvođenje radova dok izvođač radova ne poduzme potrebne mјere za sprječavanje izbjivanja širenja požara i ne osigura potrebna sredstva i opremu za gašenje požara;

r)otklone nedostaci u projektnoj dokumentaciji koja nije u skladu sa propisima, standardima i drugim normativima u funkciji zaštite od požara, a prema

potrebi i da zabrani daljnje izvođenje radova dok se navedeni propusti ne otklone, i

s)naredi poduzimanje drugih mjera propisanih tehničkim propisima, radi sprječavanja izbjivanja i širenja požara.

(2)Prije određivanja mjera iz tačke a) do e) stav 1) ovog člana, inspektor zaštite od požara može odrediti stručni pregled objekta i postrojenja, ako ocjeni da je taj pregled neophodan.

Član 125.

(Ovlaštenje inspektora zaštite od požara)

(1)Pri vršenju inspekcijskog nadzora, inspektor zaštite od požara ima slijedeća ovlaštenja:

a)pregledati sve zatvorene prostorije i otvorene prostore, postrojenja i uređaje, te preduzeti druge radnje potrebne za utvrđivanje primjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara;

b)može ući u stan na traženje stanara ili radi otklanjanja ozbiljne neposredne opasnosti od požara po život i zdravlje ljudi ili materijalnih dobara većeg obima.

(2)Pravna lica i drugi korisnici ili vlasnici građevina i prostora dužni su omogućiti inspektoru zaštite od požara obavljanje inspekcijskog nadzora i na njegovo traženje pružiti potrebne podatke, dokumente i obavijesti.

Član 126.

(Mjere u slučajevima neposredne opasnosti od nastanka požara ili eksplozije)

Ako postoji neposredna opasnost od nastanka požara ili eksplozije, ako je ugrožen život i zdravlje ljudi i njihova materijalna dobra i ako drugim mjerama nije moguće otkloniti opasnost, inspektor zaštite od požara će svojim rješenjem ograničiti ili zabraniti:

- a) rad u građevini ili rad pojedinog uređaja;
- b) upotrebu zapaljivih, eksplozivnih i drugih opasnih materija, tehnoloških postupaka ili proizvoda;
- c) obavljanje pojedinih djelatnosti ili poslova.

Član 127.

(Rješenje inspektora zaštite od požara)

(1)Sve mjere iz članova 120. i 124. ovog Zakona inspektor zaštite od požara donosi rješenjem.

(2)Protiv rješenja inspektora zaštite od požara, može se izjaviti žalba Ministarstvu unutrašnjih poslova Kantona u roku od 8 dana od dana prijema rješenja.

(3)Rješenje doneseno po žalbi iz stava 2) ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

(4)U rješenju o ograničenju ili zabrani iz članova 120. i 124. ovog Zakona, inspektor zaštite od požara može odrediti da žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

(5)Pravna lica, vlasnici i korisnici građevina i prostora dužni su postupiti po rješenju inspektora zaštite od požara.

Poglavlje XIII - Inspekcijski nadzor zaštite od požara u šumama, na poljoprivrednom zemljištu i okolišu i na područjima kulturno- istorijskog nasljeđa

Član 128.

(1)Inspekcijski nadzor nad provođenjem mjera zaštite od požara:

a)u šumama i na šumskom zemljištu obavljaju šumarski inspektor;

b)na poljoprivrednom zemljištu obavljaju poljoprivredni inspektor;

c)u zaštićenim područjima prirodnog i kulturno-istorijskog nasljeđa vrše inspektor zaštite od požara sukladno članu 123. ovog Zakona.

(2)Inspektori iz stava (1) ovog člana, pri vršenju inspekcijskog nadzora imaju ovlasti inspektora utvrđena u propisima koji se odnose na te inspekcije.

IX - OVLAŠTENJE ZA DONOŠENJE PODZAKONSKIH PROPISA

Član 129.

1-Vlada Kantona, na prijedlog Kantonalne uprave, donosi sljedeće propise:

-Metodologiju za izradu procjene ugroženosti od požara, propis određen u članu 16. stav (4) ovog Zakona;

-Uredbu o sadržaju, uslovima, načinu i programu polaganja ispita u oblasti vatrogastva (za vatrogasca i rukovodioce akcije gašenja požara), propis određen u članu 90. ovog Zakona;

-Uredbu o uniformi, nazivima funkcija i funkcionalnim oznakama vatrogasaca u profesionalnim i dobrovoljnim vatrogasnim jedinicama, ovlaštenja starješina tih jedinica, zaštitnoj i radnoj odjeći i opremi vatrogasaca;

-Uredba o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara, propis određen u članu 16. stav (4) ovog Zakona;

-Uredba o pravilima službe za profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe i vatrogasne jedinice pravnih lica.

2-Ministarstvo saobraćaja i veza donosi sljedeće propise:

-Pravilnik o uslovima za vatrogasne pristupe i

prolaze za stambene i druge zgrade i objekte i za sve prostore koji se smatraju građevinama.

3-Ministarstvo građenja i prostornog uređenja donosi sljedeće propise:

-Propis o tehničkim normativima za vanjsku i unutrašnju hidrantsku mrežu za gašenje požara;

-Propis za zaštitu visokih objekata od požara.

4-Ministarstvo obrazovanja, nauke kulture i sporta, donosi sljedeće propise:

-Program za prekvalifikaciju-dokvalifikaciju za zanimanje vatrogasac tehničar-vatrogasac, određen u članku 89. stavak (8) ovog Zakona.

5-Ministarstvo unutrašnjih poslova donosi sljedeće propise:

-Pravilnik o obimu i postupku provjere i ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti sistema aktivne zaštite od požara, uslovima koje moraju ispunjavati pravna lica koja vrše poslove ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti, kao i programu i načinu polaganja stručnog ispita za obavljanje tih poslova koji se izrađuje u suradnji sa Ministarstvom privrede;

-Propis o sadržaju i načinu vršenja poslova inspekcijskog nadzora određen u članu

123. stava (4) ovog Zakona;

-Program polaganja ispita za protivpožarnu zaštitu, sadržaj programa za polaganje ispita za protivpožarnu zaštitu;

-Propis o tehničkim uslovima koje mora zadovoljiti obrazovna ustanova i profesionalna vatrogasnica jedinica u vezi sa školovanjem vatrogasaca, određen u članku 89. stav (10) ovog Zakona;

-Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksplozije;

-Pravilnik o izboru i održavanju aparata za gašenje početnog požara koji se mogu stavljati u saobraćaj sa garantnim rokom i rokom servisiranja određen u članku 32. stav (6) ovog Zakona;

-Propis o mjerama zaštite od požara pri izvođenju radova zavarivanja, rezanja i lemljenja;

-Propis o tehničkim normativima za zaštitu od požara i eksplozije pri čišćenju sudova za zapaljive tečnosti;

-Propis o tehničkim normativima za uređaje za automatsko zatvaranje vrata i klapni otpornih prema vatri;

-Propis o tehničkim normativima za uređaje u kojima se nanose i suše premazna sredstva;

-Propis o tehničkim normativima za sisteme za odvođenje dima i toplice nastalih u požaru;

-Propis o uslovima za ispitivanje uvezenih uređaja za dojavu i gašenje požara;

-Propis o prevozu opasnih materija;

-Pravilnik koji određuje kategorije i propisuje

uslove, osnove i kriterije za razvrstavanje građevina u odgovarajuće kategorije ugroženosti od požara, predviđen u članu 23. stav 2. ovog Zakona.

-Propis o zaštiti od požara građevina za javnu upotrebu i kolektivno stanovanje-smještaj.

6-Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi donosi sljedeće propise:

-Propis o kriterijima za utvrđivanje psihofizičke i zdravstvene sposobnosti za starješine vatrogasnih postrojbi, profesionalne i dobrovoljne vatrogasce i vatrogasce u vatrogasnim jedinicama pravne osobe.

7-Kantonalna uprava donosi sljedeće propise:

-Pravilnik o kriterijima za kadrovske, tehničke i druge uslove koje moraju ispunjavati pravna lica registrovana za obavljanje poslova iz oblasti zaštite od požara;

-Program obuke i osposobljavanja za dobrovoljne vatrogasce, kao i sadržaj i način polaganja stručnog ispita za dobrovoljne vatrogasce, određen u članku 91. stav (2) ovog Zakona;

-Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencija u vatrogasnim jedinicama, propis određen u članku 59. ovog Zakona;

-Program obuke zaposlenika u pravnim licima, organima uprave i drugim institucijama u oblasti zaštite od požara;

-Pravilnik o minimumu tehničke opreme i sredstava i rok korištenja te opreme i sredstava za profesionalne i druge vatrogasne jedinice;

-Pravilnik o uslovima koje moraju ispunjavati objekti za smještaj profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasnih jedinica i vatrogasnih jedinica pravnih lica i minimum materijalno - tehničkih sredstava potrebnih za održavanje opreme i sredstava tih jedinica;

-Plan i program za stručno osposobljavanje, uvježbavanje i kondiciranje profesionalnih vatrogasaca, propis određen u članku 89. ovog Zakona;

-Pravilnik o obliku i sadržaju službene iskaznice (legitimacije) profesionalnog vatrogasca;

-Propise o sadržaju baze podataka iz oblasti zaštite od požara, predviđene u odredbama člana 46. stav (3) ovog Zakona;

-Propis o sadržaju i načinu vršenja poslova inspekcijskog nadzora određen u članu

120. stav (5) ovog Zakona.

X - PROPISI OPĆINE I GRADA

Član 130.

(Propisi općina i grada)

Općine i gradovi su dužni svojim propisom utvrditi nadležnost svojih organa vlasti u oblasti zaštite od

Hercegovačko-neretvanskog kantona

požara i oblasti vatrogastva i druga pitanja koja su za općine i gradove predviđena ovim Zakonom, kao i pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom, a važna su za organizaciju i efikasno funkcioniranje zaštite od požara i vatrogastva na području općina i gradova.

XI- KAZNENE ODREDBE

Član 131.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice:

- ako nije donesen i ažuriran plan zaštite od požara (član 16. ovog Zakona);
 - ako ne izvršava zadatke utvrđene u planu zaštite od požara (član 17. ovog Zakona);
 - ako ne donesu opći akt iz člana 18. ovog Zakona;
 - ako ne provodi opće mjere za zaštitu od požara (član 21. ovog Zakona);
 - ako u glavnom projektu mjere zaštite od požara nisu prikazane grafički, tekstualno niti je izdana potvrda kojom se potvrđuje da su mjere zaštite od požara primijenjene u glavnom projektu, ili nije izvršena predviđena kontrola (član 24. ovog Zakona);
 - ako nije izrađen elaborat zaštite od požara (član 25. ovog Zakona);
 - ako u projektu nije predviđena i primijenjena mjere zaštite od požara ili nije izrađen elaborat zaštite od požara na gradilištu (član 26. ovog Zakona);
 - ako nisu izrađene komunikacijske ili požarno stepenište (član 27. ovog Zakona);
 - ako upotrebljava instalacije i uređaje, dimovode i ložišta koji nisu ispravni (članovi 28. i 29. ovog Zakona);
 - ako koristi građevinu bez upotrebne dozvole (član 31. ovog Zakona);
 - ako vrši prodaju uređaja, opreme i sredstava namijenjenih za dojavu, gašenje i sprječavanje širenja požara koja nisu certificirana (član 33. stav (4) ovog Zakona);
 - ako upotrebljava i skladišti zapaljive, eksplozivne i druge opasne materije koje nisu u skladu s propisanim tehničkim normativima i standardima (član 34. ovog Zakona);
 - ako ne organizira i ne provodi zaštitu od požara u šumama i na šumskom i poljoprivrednom zemljištu u skladu s odgovarajućim propisima (član 37. ovog Zakona);
 - ako ne organizira i ne provodi zaštitu od požara prirodnog i kulturno-istorijskog naslijeđa ili ne ažurira plan zaštite od požara (član 38. ovog Zakona);
 - ako obavlja poslove iz članova 41., 43. i 44. ovog

Zakona, bez odobrenja nadležnog tijela; ako upotrebljava ugrađen sistem aktivne zaštite od požara bez pribavljene potvrde o ispravnosti i funkcionalnosti sistema ili ne vrši njegovu stalnu tehničku kontrolu (član 41. ovog Zakona);

- ako ne osigurava propisani protočni kapacitet i pritisak vode u hidrantskoj i vodovodnoj mreži ili ne održava u ispravnom stanju hidrantsku mrežu (član 42. ovog Zakona);

- ako nije prije stavljanja u promet izvršio certificiranje opreme, uređaja i drugih sredstava za zaštitu od požara s propisima i standardima iz člana 33. ovog Zakona;
 - ako ne osnuje dobrovoljnu vatrogasnu jedinicu u uslovima iz člana 67. stav (2) ovog Zakona;
 - ako ne osnuje vatrogasnu jedinicu prema odredbi člana 72. stav (1) i (2) ovog Zakona;
 - ako ne postupi prema zapovjedi organa uprave civilne zaštite i vatrogastva ili štaba civilne zaštite iz članova 75., 78., 79., 80. i 81. ovog Zakona;
 - ako ne postupi po rješenju nadležnog starješine - rukovodioca akcije gašenja požara ili po rješenju inspektora iz člana 83. stav (2) i (3) ovoga Zakona;
 - ako ne dozvoli korištenje zemljišta, zgrada i drugih objekata za potrebe gašenja požara koje zapovjedi rukovodilac akcije gašenja požara, član 86. ovog Zakona;
 - ako ne izdvaja niti uplaćuje finansijska sredstva za zaštitu od požara iz člana 113. stav (1) ovog Zakona;
 - ako inspektoru onemogući vršenje inspekcijskog nadzora (član 120. i 123. ovog Zakona);
 - ako ne postupi po rješenju inspektora iz člana 121. i 127. ovog Zakona.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu i drugoj instituciji novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 2.500,00 KM.

Član 132.

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice i druge institucije:

- ako ne upoznaju zaposlena lica sa općim aktom iz člana 18. ovog Zakona;
 - ako održavanje i ispitivanje aparata za gašenje početnih požara nije izvršeno na način predviđen u članu 32. ovog Zakona;
 - ako stavi u prodaju ili prodaje zapaljive, eksplozivne i druge opasne materije koje nisu upakirane u propisanu ambalažu i nema propisanu dokumentaciju izdanu od strane proizvođača (član

35. ovog Zakona);
- ako pri prevozu ne provodi mjere zaštite od požara (član 36. ovog Zakona);
 - ako ne organizuje vatrogasno dežurstvo iz člana 39. ovoga Zakona;
 - ako ne održava u ispravnom stanju niti vrši kontrolu ispravnosti uređaja za dojavu i gašenje požara (član 40. i 41. ovog Zakona);
 - ako ne održava u ispravnom stanju instalacije iz člana 43. ovoga Zakona;
 - ako operativnim centrima civilne zaštite i vatrogastva ne dostavi podatke o događajima koji se odnose na pojave požara i njegovo širenje i druge podatke ili ne vodi propisanu evidenciju iz člana 47. stav (2) i (4) ovoga Zakona;
 - ako za komandira ili zamjenika komandira vatrogasne jedinice postavi osobu koja ne ispunjava uslove iz člana 63. stav (4) ovoga Zakona;
 - ako o pojavi požara ne obavijesti organe iz člana 73. stav (3) ovog Zakona;
 - ako dobrovoljnemu vatrogascu ne dozvoli odsutnost s posla kad je po naredbi štaba civilne zaštite pozvan na vršenje poslova vatrogastva (član. 99. stav (4) ovog Zakona);
 - ako ne organizuje i ne provodi stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih lica za zaštitu od požara ili ne osigura polaganje ispita za protupožarnu zaštitu (član 48. ovog Zakona);
 - ako ne osigura provođenje obuke stručnog osposobljavanja usavršavanja lica koja su raspoređena u vatrogasnu jedinicu ili polaganje stručnog ispita za dobrovoljne vatrogasce (član 89. i 91. ovog Zakona).
 - Ako ne izdvoje propisani iznos finansijskih sredstava, te ista ne uplate na namjenski račun za potrebe vatrogastva (članak 113. ovog Zakona).
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu i drugoj instituciji novčanom kaznom od 600,00KM do 1.500,00 KM.

Član 133.

Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 2.500,00 KM kaznit će se za prekršaj rukovodilac organa uprave i upravne organizacije i druge državne institucije:

- ako ne doneše plan zaštite od požara član 16. stav (3) ovog Zakona i ne izvršava zadatke utvrđene u planu zaštite od požara iz člana 16. stav (1) ovog Zakona;
- ako ne doneše opći akt iz člana 18. ovog Zakona;
- ako ne izradi elaborat iz člana 22. stav (2) ovog Zakona;
- ako izda ovlaštenje pravnom licu koje ne ispunjava

- uslove iz člana 30. stav (1) ovog Zakona;
- ako izda rješenje o odobrenju za gradnju, izgradnju, rekonstrukciju, dogradnju i nadogradnju građevine a ne ispunjava uslove iz člana 25. ovog Zakona, ili ako nisu provedene sve mjere zaštite od požara i ako u komisiju za tehnički pregled nije imenovan član za poslove sa stanovišta zaštite od požara u skladu sa članom 31. ovog Zakona;
 - ako ne izradi plan zaštite od požara ili ga ne ažurira (član 38. ovog Zakona);
 - ako ne osigura da vatrogasna jedinica održava u ispravnom stanju opremu i sredstva prema članu 56. stav (3) ovog Zakona;
 - ako ne osigura vođenje evidencije iz člana 59. ovog Zakona;
 - ako postavi za komandira ili zamjenika komandira profesionalne vatrogasne jedinice lice koje ne ispunjava uslove iz člana 60. ovog Zakona;
 - ako ne osigura izlazak vatrogasnih jedinica na vatrogasnju intervenciju i ne postupi po naredbi organa uprave civilne zaštite ili štaba civilne zaštite (član 64. ovog Zakona);
 - ako ne dostavi podatke o pojavi požara prema članu 73. stav (3) ovog Zakona;
 - ako ne postupi po zapovjedi štaba civilne zaštite iz člana 79. i 80. ovog Zakona;
 - ako ne postupi po rješenju rukovodioca akcije gašenja požara ili po rješenju inspektora na osnovu člana 83. stav (2), (3) i (5) ovog Zakona;
 - ako ne dopuste korištenje zemljišta, zgrada i drugih objekata za potrebe gašenja požara koje naredi rukovodilac akcije gašenja požara (član 86. stav (1) ovog Zakona);
 - ako primi u radni odnos na radno mjesto za vatrogasca osobu koja ne ispunjava uslove iz člana 88. ovog Zakona;
 - ako za vatrogasca vježbenika primi osobu koja ne ispunjava uslove iz člana 92. ovog Zakona;
 - ako ne organizira provođenje provjere zdravstvene i psihofizičke sposobnosti lica iz člana 93. ovog Zakona na način predviđen u toj odredbi;
 - ako dobrovoljnemu vatrogascu ne dopusti odsutnost s posla kada je po naredbi štaba civilne zaštite pozvan na vršenje poslova vatrogastva (član 99. stav (4) ovog Zakona);
 - ako ne organizira i ne provodi stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih osoba za zaštitu od požara ili ne postupi sukladno članu 48. ovog Zakona;
 - ako ne organizira i ne provodi stručno osposobljavanje i usavršavanje profesionalnih vatrogasaca i inspektora za zaštitu od požara, odnosno inspektora za vatrogastvo prema članu

89.ovog Zakona;

- ako finansijska sredstva za zaštitu od požara iz člana 113. ovog Zakona koristi za namjene koje nisu predviđene u stavu (5) tog člana;
- ako ne dostavi podatke i dokumentaciju iz člana 118. stav (4) ovog Zakona;
- ako za inspektora postavi osobu koja ne ispunjava uslove iz člana 120. stav (4) i člana 123. stav (3) ovog Zakona;
- ako onemogući inspektoru obavljanje inspekcijskog nadzora ili ne pruži podatke, dokumenta i obavijestikoja inspektor traži (član 125. stav (2) ovog Zakona);
- ako ne postupi po rješenju inspektora iz članova 121., 127. i 128. ovog Zakona.

Član 134.

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 800,00 KM kaznit će se za prekršaj pojedinac:

- ako se ne odazove pozivu iz člana 55. stav (3) ovog Zakona;
- ako dođe na posao pod uticajem alkohola, opojnih droga ili omamljujućih lijekova ili na službenom zadatku ne nosi vatrogasnu uniformu i propisanu zaštitnu opremu (član 57. stav (1) ovog Zakona);
- ako ne nosi službenu iskaznicu za vrijeme obavljanja službene dužnosti (član 58. stav (1) ovog Zakona);
- ako ne vodi evidenciju iz člana 59. ovog Zakona za koju je zadužen;
- ako o pojavi požara ne izvijesti organe iz člana 73. stav (2) ovog Zakona;
- ako ne postupi po naredbi štaba civilne zaštite iz članova 78. i 80. ovog Zakona;
- ako mjere iz člana 83. stav (1) ovog Zakona naredi bez rješenja iz člana 83. stav (2) i (3) ovog Zakona;
- ako ne postupi po rješenju nadležnog rukovodioca akcije gašenja požara ili po rješenju inspektora u skladu sa članom 83. stav (2) i (3) ovog Zakona;
- ako ne dopusti korištenje zemljišta, zgrada i drugih objekata za potrebe gašenja požara koje zapovjedi rukovodilac akcije gašenja požara prema članu 86. ovog Zakona;
- ako loži otvorenu vatru u šumama i na šumskom zemljištu, kao i na drugim zemljištima na udaljenosti manjoj od 150 metara od granice šume;
- ako ne pohađa stručno osposobljavanje i usavršavanje iz članova 48., 89. i 91. ovog Zakona.

XII- PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 135.

(Rokovi organizovanja vatrogasnih jedinica)

(1)Općine i gradovi dužni su svoje postojeće profesionalne vatrogasne jedinice koje postoje na dan stupanja na snagu ovog Zakona organizovati u skladu sa odredbama članova 52. i 56. ovog Zakona, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(2)Poslove iz stava (1) ovog člana, planiraju i osiguravaju njihovo izvršenje općinski načelnici i gradonačelnici.

(3)Dobrovoljne vatrogasne jedinice u dobrovrijednim vatrogasnim društvima i vatrogasne jedinice u pravnim licima, organizovat će se u skladu sa ovim Zakonom najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 136.

(Rokovi za donošenje pravilnika o unutrašnjoj organizaciji)

(1)Kantonalna uprava i Službe za civilnu zaštitu i vatrogastvo dužne su donijeti pravilnike o unutrašnjoj organizaciji i u njima utvrditi radna mjesta za vršenje poslova zaštite od požara i vatrogastva koji su ovim Zakonom stavljeni u njihovu nadležnost, u roku od šest (6) mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(2)Službe za civilnu zaštitu i vatrogastvo preuzimaju u radni odnos sve profesionalne vatrogasce i komandire profesionalnih vatrogasnih jedinica općina i gradova i državne službenike i namještenike koji se na dan stupanja na snagu ovog zakona zateknu na radu u tim jedinicama i raspoređuju se, odnosno postavljaju na radna mjesta utvrđena u pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Službe za civilnu zaštitu i vatrogastvo općina odnosno gradova za koja ispunjavaju utvrđene uslove.

(3)Objekte, opremu, tehnička i druga sredstva kojima raspolaže vatrogasne jedinice iz stava (2) ovog člana, na dan stupanja na snagu ovog Zakona, preuzimaju nadležne Službe za civilnu zaštitu i vatrogastvo općina odnosno gradova.

(4)Izvršenje poslova iz ovog člana osiguravaju općinski načelnici i gradonačelnici.

Član 137.

(Rokovi za usklađivanje odluka općinskog odnosno gradskog vijeća)

Općine odnosno grad dužne su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona izvršiti usklađivanje svojih odluka općinskog odnosno gradskog vijeća iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva sa odredbama ovog Zakona, na način predviđen u članu 129. ovog Zakona.

78

Član 138.

(Prestanak primjene postojećih podzakonskih propisa)

Postojeći podzakonski propisi ostaju na snazi do donošenja propisa predviđenih ovim zakonom.

Član 139.

(Prelazni uslovi za vatrogasce)

(1) Starještine vatrogasnih jedinica, profesionalni i dobrovoljni vatrogasci i druga lica koja imaju položen stručni ispit za vatrogasca odnosno ispit za rukovodioca akcije gašenja požara po dosadašnjim propisima, smatra se da imaju položen taj ispit po propisima predviđenim ovim Zakonom.

(2) Komandir profesionalne vatrogasne jedinice ili njegov zamjenik koji se na dan stupanja na snagu ovog zakona zateknu na radnom mjestu komandira jedinice odnosno zamjenika komandira, a imaju jedan stepen nižu školsku spremu od stručne spreme propisane ovim Zakonom, mogu ostati na tom radnom mjestu, do sticanja odgovarajućeg stepena školske spreme, a najduže četiri godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(3) Profesionalni vatrogasci i komandiri tih jedinica koji na dan stupanja na snagu ovog zakona nemaju položen ispit za profesionalnog vatrogasca odnosno ispit za rukovodioca akcije gašenja požara dužni su taj ispit položiti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu propisa iz člana 90. ovog Zakona.

Član 140.

(Prestanak primjene)

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje primjena Zakona o zaštiti od požara ("Službene novine HNK", broj: 5/04 i 5/09) i Zakona o vatrogastvu ("Službene novine HNK", broj: 5/04).

Član 141.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Hercegovačko-neretvanskog kantona".

Danom i Hercegovina

Federalna Bosna i Hercegovina

HERCEGOVACKO-NERETVANSKI KANTON

SKUPŠTINA

Dan: 02.01.021/23

Mjedan: 01.02.2023. godine

ZAMJENICI PREDSJEDAVAJUĆEG

Tomislav Martinović, s.r.

Džafer Alić, s.r.

Na osnovu člana 39. tačka f) Ustava Hercegovačko-neretvanskog kantona („Službene novine HNK“, broj: 2/98, 3/98, 4/00, 7/04 i 6/21), Skupština Hercegovačko-neretvanskog kantona je na sjednici održanoj 01.02.2023. godine, donijela

Z A K O N
O DOPUNAMA ZAKONA O SUDSKIM
TAKSAMAMA S TARIFOM

Član 1.

(Dopuna u tarifnom broju 14.)

U Zakonu o sudskim taksama s tarifom („Službene novine HNK“, broj: 4/09, 2/13, 5/15, 7/17 i 6/18) u TAKSENOJ TARIFI DIO TREĆI ZEMLJIŠNOKNJIZNI POSTUPAK u Tarifnom broju 14. (taksa za upise podataka) u stavu (2) iza tačke d) dodaju se nove tačke e) i f) koje glase:

„e) upis koji se vrši u toku parničnog, vanparničnog ili ovršnog postupka 25,00 KM“

f) uspostava posebnog ZK uloška po osnovu elaborata o etažiranju 10,00 KM.“

Član 2.

(Dopuna u tarifnom broju 15.)

tarifnom broju 15. (taksa za prepise i izvatke) iza stava (2) dodaju se novi stavovi (3) i (4) koji glase:

„(3) Za izdavanje izvadaka s historijatom 5,00 KM po stranici.

(4) Za fotokopiju ili kopiju plaća se taksa u iznosu od 0,5 KM po svakoj stranici.“

Član 3.

(Dopuna u tarifnom broju 27.)

U DIJELU SEDMOM POSEBNI SLUČAJEVU, u Tarifnom broju 27. (takse na prepise) iza stava (8) dodaje se novi stav (9) koji glasi:

„(9) Za fotokopiju ili kopiju plaća se taksa u iznosu od 0,5 KM po svakoj stranici.“

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Hercegovačko-neretvanskog kantona“.